

(Foto: Palfoto)

Jelved: Stop lurpasseriet

Debat om universitets- og forskningspolitik går til i taktiske forsøg på at 'please' ministeren

"I universitets- og forskningspolitikken er det lille barn i kejserens nye klæder sat ud af spillet. Også barnet lukker øjnene for, hvad der sker ..."

Sådan lyder den radikale **Marianne Jelveds** dom over det politiske klima på området:

"Der er ikke en åben og fri debat. Universiteter-nes ledelser og forskere udtaler sig ikke efter bedste faglige overbevisning. Der har sneget sig en politisering ind hos aktørerne, hvor man forholder sig taktisk. Råd og høringssvar og offentlige udmeldinger er taktiske. Aktørerne tænker, at 'når nu Regeringen vil have det på den måde, så må vi prøve at få det til at blive så lidt dårligt som muligt'. Derfor gengiver de ikke deres egentlige vurdering af et ministerielt politisk initiativ, men noget de *tror* kan moderere Ministerens hensigt".

Kritikere tør ikke melde ud: "Læg mærke til at når kritikere går på banen fx i kronikker, så er de altid flere".

Mere ærlighed, mindre taktik

Jelved er en rutineret parlamentariker og hun kalder disse års forskningspolitik for en raffineret centralistisk og politisk styring:

"Regeringen dikterer ikke åbenlyst, men lægger tin-

gene frem i 'dialog'. Men når aktørerne svarer, ved de, at det ikke er klogt at lægge sig ud med magthaverne, som sidder på bevillingerne. Det giver fordele at 'please' en regering, for alle ved, at ministeren belønner, hvem der opfører sig mest hensigtsmæssigt", fortæller hun. "Men det er demokratisk utilfredsstillende, når fagfolk ikke giver deres ærlige faglige vurdering til kende – og fx tager klart afstand fra noget, som de mener er uhensigtsmæssigt. Så præsenteres vi politikere kun for taktiske indspil, som tilsyneladende er enige med Regeringens politik ..."

Jelved opfordrede derfor – på Videnskabernes Selskabs årsmøde i begyndelsen af marts – bestyrelser, rektorer, råd, forskere m.fl. til at stoppe lurpasseriet og melde ærligt ud:

"De politiske beslutningstagere er afhængige af at få Jeres ærlige faglige vurdering i høringssvar, i indspil til Videnskabsudvalget, som protesterer i offentligheden osv. Når I som fagfolk holder viden tilbage, så lader I beslutningstagere i stikken, for det er blandt andet Jer, der skal levere den viden, som vi politikere træffer vores beslutninger på baggrund af".

Se side 7

Frihedsgrader **4**

Sander vil ikke diskutere frihedsgrader og giver Folketinget næsvise svar

DTU chikanerede topforsker **9**

Og da hun gik, blev det kaldt 'bortvisning'. Personalejuridiske spidsfindigheder, siger DTU-rektoren

Med ført hånd? **11**

Kan arbejdsmarkedsforskere, som er sponsoreret af arbejdsmarkedets mest magtfulde parter, lave uafhængig forskning?

Forfør studenterne **12**

'Jeg bilder dem ind, at de forstår, hvad jeg siger', siger lærer i matematik.

UNDERVISNINGS-FIF

Betalingsuddannelse: Flere skurke **15**

DSFs studenter kræver penge tilbage til Erasmus Mundus-studerende. Og garanti for, at der ikke indføres betalingsuddannelser ad bagføren

RUC: Maveplasker **16-19**

Der blev ikke 20-30 fyringer, men kun 3-4. Og de skyldtes kun institutleder, som fører hyre/fyre-politik, for at skaffe plads til sin egen faglige kæpheste, siger kritikere

Dressur **20**

Dansk ledelsesguru og professor har ikke meget til overs for universiteternes nye ledelsesform eller de nye ledere: Der tages ikke hensyn til det særlige ved universitetet. INTERVIEW

Hvad tænker erhvervsfolk **22**

- om universitetet: 'Universiteterne tror, de er noget særligt, men det er de ikke. Og der er problemer med at prioritere. INTERVIEW

Tema: USA **24-29**

Lønkamp på amerikansk **24**

En pct. mere i løn giver \$722 mere om året – nok til pizzaer ude i byen to gange om måneden ...

Lønforskelle mellem fag **26**

Markedspriser: Dem i business tjener det dobbelte af humanisterne. Men ingeniørlønningerne er stagneret siden 1985

Løgne, sex og magtkampe **30**

- i ny dansk film, som udspiller sig i universitetskulisser

Medlemsblad for DM's universitets-ansatte (ULA), DM's forskningsinstitutions ansatte, DJØF's undervisnings- og forsknings-ansatte (under Overenskomstforeningen), samt JAs, DFs og DDDs undervisnings- og forskningsansatte.

Bladets leder udtrykker fælles holdninger. Øvrige artikler i bladet er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med afdelingernes synspunkter. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Redaktion:

Lektor Leif Søndergaard, DM I
Lektor Mogens Ove Madsen, DJØF
Seniorforsker Niels Erik Poulsen, DM3
(ansvarshav. for dette nummer)
Lektor Lars Kamp Nielsen,
PharmaDanmark
Seniorrådgiver Kirsten Pilegaard,
Dyrlægeforeningen
Anders Correll, JA

Journalist Thomas With
(tkw@dm.dk)
Red. leder Jørgen Øllgaard
(Joe@dm.dk)

Redaktionens adresse:

FORSKERforum
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Telefon: 38 15 66 33
Fax: 38 15 66 32

FORSKERforum

udkommer 9 gange om året.
Bladet udkommer den første uge
i hver måned.

Næste deadline:

18. april 2008

Se de seneste nyheder på
www.forskerforum.dk

Øvrige adresser:

DM
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 15 66 00

DJØF
Gothersgade 133
PB 2126
1015 Kbh. K
Tlf. 33 95 97 00

PharmaDanmark
Rygaards Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 39 46 36 00

JA – Jordbrugsakademikerne
Emdrupvej 28A
2100 København Ø
Tlf. 38 71 08 88

Dyrlægeforeningen
Emdrupvej 28A
2100 København Ø
Tlf. 38 71 08 88

ISSN: xxxxxxxx
Oplag: 7.500

Grafisk Produktion:

Poul Rømer Design
Tlf. 44 53 05 51

Tryk:
Datagraf

Foto: Søren Hartvig
(hvor ikke andre er anført)

LEDER

Seniorforsker **Niels Poulsen**
(DM 1 – lokalklub 13: Sektorforskning)

De glemte i stillingsstrukturerne

Nogle i sektorforskningen lever under en forældet stillingsstruktur, nemlig den fra 1997. Det største problem er, at der ikke er sammenstilling af projektforsker, forsker, postdoc, men det er hver sine ansættelses kategorier. Det betyder, at arbejdsgiverne kan ansætte en person tre gange i hver stillingskategori – og det kan nemt blive mere end de 6-8 år, som gælder for universitetets stillingsstruktur fra 2005-07. Der er således ikke samme ansættelsesbeskyttelse jf. lov om midlertidig ansættelse.

Det andet væsentlige problem er, at institutionerne ikke kan fastansætte forskere. Og det tredje problem er at seniorforsker MSK (med særlig kompetence) den findes ikke i den gamle stillingsstruktur.

De ansættelsessteder, som fortsat lever med den gamle stillingsstruktur, er fx GEUS, Det nationale forskningscenter for Arbejdsmiljø, Det nationale forskningscenter for Velfærd, Serumintitutet, Kennedy-institutet – dvs. de institutioner, som overlevede fusionsbølgen sidste år.

De senere år har været præget af fusionsbølger og en vis harmonisering i sektoren. Der skal være sammenhæng mellem undervisning, forskning og innovation. Der er målsætninger for forskningen højest mulige forskningsmæssige kvalitet, effektive institutioner, stordriftsfordele, patenter og innovation. Der skal sikres en optimal arbejdsdeling mellem institutionerne – så indsatsen blev samlet på færre institutioner. Her kan det undre, at stillingsstrukturerne ikke automatisk blev revideret samtidigt eller direkte bliver slået sammen. Her vil regelforenklning med kun en stillingsstruktur gøre karrierevejene enklere og den vil være mere lydhør overfor de unges forventninger til talentpleje og karriereplanlægning.

Mange yngre sektorforskere spørger sig selv, om de har lyst for at skabe sig en forskerkarriere. Det viser den seneste karrierestatistik "Ph.d. – job og karriere i tal" fra Dansk Center for Forskningsanalyse. Halvdelen af de fastansatte ph.d.ere har overvejelser om at skifte job ud fra ønsket om bedre løn og arbejdsforhold. En tilsvarende undersøgelse, som Ingeniørforeningen IDA netop har lavet, peger ligeledes på, at de yngre forskere ikke har tiltro til en fremtid i den offentlige forskningsverden.

Stillingsstrukturerne skal vægte forskerkarriere for at sikre rekrutteringen af de unge forskere. De unge forskere søger mod job med fastansættelse, hvad den offentlige forskning er alt for længe om at tilbyde. De unge forskere er ikke kun norder, der klarer sig med en fremlejet lejlighed. Også de ønsker orden i familieøkonomien.

Nogle i sektorforskningen lever under en forældet stillingsstruktur, nemlig den fra 1997

Stillingsstrukturerne ved sektorforskningen og universiteter

baserer sig på aftaler, der er indgået mellem parterne på arbejdsmarkedet. Stillingsstrukturer har ikke retslig status som love. Men de respektive ressortministerier skal udmønte deres love i stillingsstrukturer, der skaber rammerne for ansættelsesforholdene. Aftalerne fastlægger det konkrete stillingsindhold under hensyn til forskningens vilkår og natur, men forskerne på de ikke fusionerede institutioner må leve med gamle vilkår: I den nyere 2005-stillingsstruktur er post.doc.s, adjunkt- el. forskerstillingen efter ph.d. uddannelse sidestillet og bliver betragtet som en samlet stilling (for så vidt angår lov om tidsbegrænset ansættelse). På universiteterne kan man fastansætte de unge forskere og give dem en karriereplan.

Men i 1997-stillingsstrukturen er der forskel på om man er ansat som post.doc., projektforsker eller forsker. Som projektforsker er man kun ansat som daglejer uden reelle karrieremuligheder. Kun i stillingen som 'forsker' er der en hensigtserklæring om, at der kommer en fast stilling som seniorforsker el. –rådgiver (der kan søges i åben konkurrence efter 3-6 år i forskerstillingen).

Samtidig er der begrænsninger for, hvor længe man kan være ansat på adjunktniveau på universiteterne, i alt 8 år, heraf maksimalt 6 år som tidsbegrænset ansat ved samme institution. I den resterende del af sektorforskningen bliver stillingen som post.doc, projektforsker og forsker betragtet som forskellige stillinger og 6 (8) års reglerne bliver ikke håndhævet på samme niveau. Der er ikke samme beskyttelse jævnfør lov om midlertidig ansættelse.

Nogle institutioner undgik fusionsbølgen. Men hvornår vil de enkelte ressortministerier – med ACs mellemkomst - tage initiativ til at få fornyet deres stillingsstrukturer? Det kan ikke være meningen, at der skal være forskellige klassesdelinger i den offentlige forskning.

England: Solskinsindeks

Times Higher har lavet livs-kvalitets indeks over universiteter og deres lokalområder

London School of Economics på en 17. plads. Cambridge nr. 28. Imperial College nr. 40. Oxford på en 68. plads.

Sådan ser det overraskende resultat ud i en ny ranking, som Times Higher har udarbejdet. Den handler ikke om kvalitet i forskning eller uddannelse, men om livskvalitet. Hele 121 universiteter indgår i undersøgelsen, som har nogle af de store industribyers universiteter i bunden: University of Glasgow som nr. 117. Og Manchester Metropolitan University som nummer sjok.

Og her kommer universitetsnavne frem i toppen, som man aldrig har hørt om før: Bucks New University kommer ind som nr. 1, Surrey som nr. 2, Bath som nummer 9.

Livskvalitet i undersøgelsen måles ikke i badetemperaturen, men derimod på, hvor mange af de ansatte, som ejer deres egen bo-

lig, trafiktæthed pr. kvadratkilometer, CO₂-udledning pr. indbygger, tyveri-frekvens, ugentlige timer med solskin, gennemsnitlig løn for universitetslærere, andel af lærere som er fastansatte samt huspriser.

Oxford og Cambridge med størst trafiktæthed

Gået nærmere efter viser rankingen, at lønningerne er relativt ensartede (gnsnit. £38.453) med enkelte undtagelser, fx Londons School of Economics (£47.040), som trækkes op af dette aspekt.

Høje huspriser i London trækker ned (£368.000) mod landsgennemsnittet (£224.000). Men huspriserne i Oxford når næsten London-niveau, mens Cambridge er knap så dyr.

Cambridge og Oxford dumper nedad på

arbejdsbetingelserne, for her er relativt få med fastansættelser i forhold til dem med midlertidige kontrakter.

Trafiktætheden er jo en indikator, som interesserer en del mænd. Og da der er indført bompenge i London, så besværliggør det livet for bilister, men det betyder også, at trafiktætheden i London kun ligger i den øvre kategori. Men London distanceres af en stor overraskelse: Landsbyerne Cambridge og Oxford ligger i den absolutte top hvad angår trafiktæthed.

Og solskinstimerne? England har i gennemsnit 28,1 ugentlige solskinstimer. Og til orientering ligger London faktisk over gennemsnittet med 29,6 timer.

(Times Higher Education, 6.marts).

Sander vil ikke diskutere frihedsgr

FRIHEDSINDEKS. Helge Sander vil ikke diskutere om den danske universitetslov lever op til UNESCOs kriterier. Han taler u

Regeringen har undertegnet UNESCOs anbefalinger af universiteters frihedsgrader, men vil ikke efterleve dem.

Det afsløres i en række svar som universitetsminister Helge Sander har givet til Folketingets Videnskabsudvalg. Ministeren bagatelliserer UNESCOs anbefalinger som "overordnede" og "i sagens natur ikke bindende".

Ministeren nægter åbenlyst at tage stilling til, om frihedsgraderne på danske universiteter strider mod UNESCO-kriterierne. Han vil ikke diskutere spørgsmålet – tydeligt irriteret over, at der opstilles andre "frihedsindeks'er" end dem, han selv definerer.

UNESCO-kriterierne

Der kom fokus på UNESCO-kriterierne, da den engelske universitetsforsker Terrence Karran lavede en vurdering af europæiske universiteters frihedsgrader ud fra en række parametre, som er opstillet af UNESCO

- beskyttelse af forskningsfriheden i grundloven
- beskyttelse af forskningsfriheden i anden lovgivning
- universiteternes autonomi i forhold til eksternt indblanding
- hvordan Rektor udnævnes
- sikkerhed i ansættelsen for universitetslærere.

I denne "frihedsranking" sluttede Danmark i den sidste ende, helt præcist som nr. 21. ud af 23. lande. Men universitetetsministeren afviste straks listen, som "en kunstig frihedsliste" og han mistænkeliggjorde analysen som "forfatterens vurdering".

Han tog ikke stilling til indholdet i UNESCO-kriterierne ud over at bemærke, at det ikke er noget godt udtryk for forskningsfrihed, at denne ikke er nævnt i den danske grundlov.

Medindflydelse

Johanne Schmidt Nielsen (EL) var imidlertid ikke tilfreds med ministerens *snakken-uden-om* og stillede derfor en række opfølgende spørgsmål. Det fik hun dog ikke noget ud af, for ministerens svar er ordknappe og formalistiske.

UNESCO-kriterierne taler om, at det akademiske personale skal være repræsenteret i bestyrelsen, men i et tidligere svar undlader ministeren at fortælle, at personalet er i mindretal i bestyrelsen. Hertil svarer ministeren: "Medindflydelse er ikke ensbetydende med at have et flertal, men at have indflydelse på beslutningerne sammen med andre. Det vi-

Table 11 Summary table of results

Nation	Constitutional protection	Specific legislative protection	Self-governance	Appointment of rector	Academic tenure
Finland	High	High	High	High	High
Slovenia	High	High	High	High	High
Czech Republic	High	High	High	High	High
Hungary	High	High	High	High	High
Spain	High	High	High	High	High
Latvia	High	High	High	High	High
Lithuania	High	High	High	High	High
Slovakia	High	High	High	High	Medium
Poland	High	High	High	High	Medium
Austria	High	Medium	High	High	Medium
France	High	Medium	High	High	High
Portugal	Medium	High	High	High	Medium
Italy	High	Medium	Medium	High	High
Estonia	High	Low	Medium	High	High
Greece	High	Medium	High	High	High
Germany	Medium	N/A	High	Medium	Medium
Ireland	Medium	High	Medium	High	Medium
Luxembourg	Medium	High	High	Medium	High
Sweden	Medium	Medium	Low	Medium	High
Malta	Medium	Low	Medium	High	Medium
Denmark	Medium	N/A	Low	Medium	High
Netherlands	Medium	Medium	Medium	High	Low
UK	Low	Low	Low	Low	Low

Higher Education Policy 2007 20
Lincoln-rapportens oversigt over universiteters frihedsgrader i forskellige lande (kilde: Academic Freedom in Europe, Higher Education Policy 20 / 2007).

UNESCO:

"31. Personalet skal have ret og lejlighed, uden diskrimination af nogen art, ifølge deres bedste evner, at tage del i de styrende organer og kritisere universitetets funktionsmåde, inkludere deres egen, alt imens de respekterer rettighederne i andre dele af det akademiske samfunds deltagelse, og de skal også have retten til at vælge majoriteten af medlemmerne i akademiske organer inden for universitetet".

"32. Kollegialitetens principper inkluderer akademisk frihed, fælles ansvarlighed, deltagelse for alle vedrørende de interne beslutnings-strukturer og praksiser, samt udviklingen af konsulterende mekanismer. Kollegial beslutningstagning bør omfatte alle beslutninger, som handler om administration og politikker vedr. højere uddannelse, curricula, forskning, udvikelse af arbejdsfelter, allokering af ressourcer og relaterede aktiviteter, med den hensigt at højne den akademiske standard og kvalitet til gavn for samfundet som et hele".

denskabelige personale har medindflydelse, blandt andet fordi de er repræsenteret i bestyrelsen og har stemmeret". Herved fremstiller ministeren personalets indflydelse som relativt stor, **uden at fortælle**, at det akademiske personale fx er en brøkdel af en bestyrelse (fx 1/9) og **uden at fortælle**, at loven er skruet sådan sammen, at udpegede ledere eller det eksterne bestyrelsesflertal ALTID har beslutningsmyndigheden.

Kollegial beslutningstagning

Ministeren blev også spurgt, om universitetsloven er i overensstemmelse med UNESCOs kriterier, hvorefter det akademiske personale skal have retten til at vælge flertallet af medlemmerne i akademiske organer?

Ministeren svarer, at det akademiske personale skam har flertallet i de akademiske organer: Akademisk Råd, studienævn og ph.d.-udvalg. Men ministeren **undlader at fortælle**, at den danske universitetslov har frataget disse organer enhver reel indflydelse på vigtige sager.

Ministeren blev endelig spurgt, om UNESCOs kriterier om kollegialitet er overholdt, dvs. at det akademiske personale kan deltage i de interne beslutningsstrukturer og praksiser – og at denne beslutningstagning omfatter alle beslutninger som handler om administration og politikker vedr. højere uddannelse, curricula, forskning, udvidelse af

arbejdsfelter, allokering af ressourcer og relaterede aktiviteter?

Ministeren svarer, at "alle berørte kan deltage i interne beslutningsorganer", og at der hermed ikke er modstrid mellem universitetsloven og UNESCOs anbefalinger – **uden at fortælle**, at den danske udgave af 'kollegial beslutningstagning' (jf. universitetsloven) er, at de ansatte i praksis er frataget reel indflydelse, fordi bestyrelsen, rektor og institutledere disponerer suverænt på alle de nævnte områder...

Ministeren bedes kommentere om indholdet af UNESCOs kriterier er korrekt gengivet i FORSKERforum 211?

"Tidsskriftet FORSKERforum er en privat udgivelse, hvis indhold jeg ikke har nogen indflydelse på. Jeg vil derfor afholde mig fra at vurdere, om tidsskriftet har gengivet anbefalingerne korrekt".

**Universitetsminister
Helge Sander**

Minister skal svare på, hvad han bliver spurgt om

"Ministeren svarer næsvist og arrogant", konstaterer Johanne Schmidt Nielsen (Enhedslisten). Ministeren bliver spurgt, hvorfor han ikke orienterede om indholdet af UNESCO-kriterierne, da hun tidligere bad ministeren redegøre for disse. Ministeren svarer bare: 'Jeg må henvise til, at anbefalingerne fra UNESCO er offentligt tilgængelige' - hvilket på dansk betyder: I kan vel selv læse

Næsvisheden viser sig også ved, at han simpelthen nægter at kommentere, om FORSKERforums artikel om UNESCO-kriterierne er korrekt gengivet, fordi de har stået i FORSKERforum: "Tidsskriftet Forskerforum er en privat udgivelse, hvis indhold jeg ikke har nogen indflydelse på. Jeg vil derfor afholde mig fra at vurdere, om tidsskriftet har gengivet anbefalingerne korrekt", svarer ministeren

Johanne Schmidt Nielsen: "En minister skal svare på det, han bliver spurgt om. Men det er typisk; i Erasmus Mundus skulle vi præsentere 25 kilo dokumentation før ministeren ville tage problemet alvorligt. Det er arrogant og en praksis, som ikke klæder en minister".

jø

'Størst samfundsnytte

Erhvervsfolkene i Forskningspolitisk Råd foreslår nye stramninger af Regeringens politik

"Der skal ske en styrkelse af de områder, hvor dansk forskning af den bedste kvalitet kan gøre sig gældende internationalt. Det betyder samtidig, at områder, hvor vi står relativt svagt, kan nedprioriteres eller opgives som selvstændige danske forskningsområder".

Sådan lød den strategiske spidsning af direktøren for Dansk Landbrugs Grovvarerelskab Asbjørn Børsting, som såmænd er formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd. Næstformanden for det samme råd stammer også fra erhvervslivets top, nemlig Danisco-direktør Leif Kjærgaard.

Og deres strategiske sigte er ikke til at tage fejl af: "Det er urealistisk at tro, at vi kan dække alle områder bredt. Vi skal understøtte de miljøer med høj kvalitet og hvor der kan opnås størst samfundsnytte".

Mere konkurrence

Forskningspolitisk Råd havde trods trusler om nedlæggelse uanfægtet arbejdet videre med rapporten, og satsede tydeligvis på det politisk sikre, nemlig at støtte Regeringens politik tilføjet nye stramninger af den strategiske styring. Samfundsøkonomisk nytte, innovation og tilpasning til den internationale konkurrence og arbejdsdeling var nøgleord.

Det mest drastiske forslag var, at andelen af konkurrenceudsatte basismidler langsomt skal øges fra 10 til 50 pct. Universiteternes ledelser skal påtage sig ansvar for at kvalitetssikre og at drage konsekvenser af kvalitetsmålinger. Spirende og transformative områder skal kunne belønnes ekstra. Rådet går desuden ind for "Rekruttering af de bedst kvalificerede": 20 pct. af midlerne til forskeruddannelse skal reserveres specifikt til udenlandske kandidater.

I årets rapport var det rådets vurdering, at forskningsmålings-modellen var det vigtigste, dels de kommende års store ph.d.-optag. Og endelig havde man så særligt fokus på sundhedsforskningen.

Og videnskabsminister Helge Sander: "Jeg kan ikke nok rose jeres indlæg. Jeg håber, at det bliver oplæg til diskussion", sagde han.

Men ingen havde lyst til – eller turde – stille ministeren spørgsmål bagefter.

jø

Strategier, strategier, strategier

Med jævne mellemrum holder et ministerielt udpeget råd eller en tænketank konference eller årsmøde. Her kører omkvædet i takt til Regeringens sang om "strategier" og "globalisering" Alle Videnskabsministerens råd og tænketanke taler strategier.

Ingen har 'grundforskning' eller 'fri forskning' med i deres rapporter - og ingen ønsker heller at diskutere, hvor den bliver af i alle strategierne?

"Det har ikke været emnet for vores rapport", har svaret lydt på de sidste to eksempler, som FORSKERforum har overværet. Det ene var ministerens Fremtidsudvalg – med erhvervsmanden Lars Nørby Johansen i spidsen – som kunne ses som en forlængelse af regeringstoppens egen tænketank, Globaliseringsrådet.

Og det seneste var så Danmarks Forskningsråd - med DLG-direktør Asbjørn Børsting i spidsen - som angiveligt skal yde uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning om dansk og international forskningspolitik efter politisk anmodning eller på eget initiativ. Rådet skal også fremlægge en årlig rapport om dansk forskningspolitik, der indeholder en vurdering af dansk forsknings generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssige relevans.

På spørgsmålet om, hvorfor "fri forskning" og "grundforskning" ikke var nævnt med et ord, svarede formanden fra DLG:

"Det har ikke været emnet for vores rapport" – uden at begrunde det nærmere.

Videnskabsministeriet styrer

En lille illustrativ historie om, hvordan ministeren og hans system styrer aktørerne i den danske forskningsverden

"Vi er fortrøstningsfulde og tror på, at det frie forskningsrådssystem får flere penge næste gang", svarede formand Jens Chr. Djurhuus fra de frie, faglige forskningsråd. Om og om igen, da FORSKERforum borede i, hvad der er hans holdning til, at hans del af systemet i årevis er blevet snydt for bevillingsforhøjelser, mens bevillingerne til det strategiske forskningsråd er mere end fordoblet. Men formanden – som er udpeget af Videnskabsministeren – optrådte ikke som den *interesseforkæmper* for sit område, som man normalt ville forvente af en part, som bliver snydt.

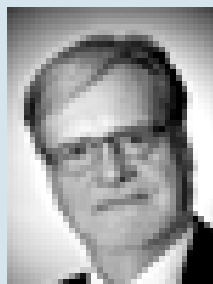
Det foranledigede FORSKERforums undrende spørgsmål til sidst:

"Det lyder som om du ikke tør sige noget – som om du træder vande for ikke at træde det politiske system over tærne?"

"Nej, sådan er det ikke", svarede Djurhuus. "Jeg mener tiden er til dialog. Og jeg er som sagt fortrøstningfuld over for, at vi kan vinde gehør for, at der bør ske en betydelig styrkelse af Det Frie Forskningsråds bevilling ved efterårets finanslovsforhandlinger" (FORSKERforum 212).

Rådsformands udtalelser til godkendelse i styrelsen ...

Djurhuus krævede interview'et til gennem-

Jens Chr. Djurhuus

syn, og FORSKERforum havde fået hans mail-adresse til det samme. Men dagen efter ringede informationschefen i Forskningsstyrelsen og bad om at gennemsynet gik gennem hende. Hvad der således *ikke* fremgik af historien var, at Djurhuus' udtalelser ikke bare var til gennemsyn hos Djurhuus selv, men såmænd i det politisk-administrative system i Forskningsstyrelsen.

Proceduren vidner om, at det rådgivende forskningsrådssystem kun formelt er uafhængigt af ministeriet. Reelt er det frie, faglige forskningsråd holdt i kort snor, når formanden ikke tør udtale sig uden at det er godkendt i Forskningsstyrelsen, som kontrolleres af Videnskabsministeriet.

Ingen politisk-administrative skotter

Det politisk-administrative system gik i øvrigt også i sving på andre måder. Interview-

gennemsynet blev nemlig ikke indenfor de frie, faglige forskningsråd, som er en selvstændig streng i styrelsen.

Af interviewet, som var fremsendt til Djurhuus-Forskningsstyrelsen fremgik, at FORSKERforum havde regnet på succesraterne hos de frie, faglige forskningsråd (17,8 pct.) og hos det strategiske forskningsråd (40-55 pct.).

Selv om interview'et således var foretaget med formanden for det frie, faglige forskningsråd, så blev den videregivet til det strategiske forskningsrådssystem. Der var således ingen administrative skotter mellem de to systemer.

Det betød, at Forskningsstyrelsen dagen efter i en email rykkede ud og lagde pres på: "FORSKERforum bør anvende de rigtige tal vedr. strategisk forskning".

På dagen, hvor FORSKERforum udkom og hvor abonnenterne endnu ikke havde modtaget bladet, udsendte Forskningsstyrelsen så en pressemeddelelse "FORSKERforum bringer misvisende tal – en replik fra Det Strategiske Forskningsråds bestyrelse".

Styrelsens embedsmænd havde således haft travlt med at lave 'damage-control'.

TKW/jø

Forskningsstyrelsen mistænkeliggjorde

Forskningsstyrelsen var meget utilfredse med FORSKERforums succesrater i sidste nummer. Tvisten handlede om fortolkningen af, hvorvidt en 'intersegodkendelse' er det samme som en 'ansøgning', og styrelsen mistænkeliggjorde FORSKERforum for at bruge forkerte forudsætninger: "Det ved FORSKERforum godt. For det har vi naturligvis gjort opmærksom på, da vi gav Jørgen Øllgaard de korrekte tal. Men det glemmer han at fortælle læserne".

DAMAGE-CONTROL

Pressemeddelelsen var ikke blot mistænkeliggørende over for FORSKERforum, den intimiderer også en navngiven journalist.

Mistænkeliggørelsen var imidlertid skudt over målet, for FORSKERforum fremlagde klart forudsætningerne: Nemlig at ved beregning af Det Strategiske Forskningsråds succesrate gås der ud antallet af realitetsansøgninger, ikke afsøgningen i 'interestetilkendegivelser', fordi dette var den mest retmæssige måde at sammenligne ansøgningsbesværet hos hhv. de frie og det strategiske. FORSKERforum offentliggjorde dog succesraterne udregnet ud fra begge metoder (se OVERSIGTEN).

OVERSIGT: Succesrater på hhv. interestetilkendegivelser og ansøgninger i råd og fonde, samt gennemsnitsbevilling

	Interestetilkend.	Succesrate	Ansøgninger	Succesrate	Gn.snits. bevilling
Frie Forsk.råd	-	-	961	17,8 pct.	1 mio.
Strateg. Råd	191	(24 pct.)	83	40-55 pct.	15 mio.
Innovationsrådet	-	-	30	40 pct.	10 mio.
Højteknofonden	158	(15 pct.)	47	45-51 pct.	24 mio.

Det Frie Forskningsråds succesrate (2007) er udregnet på baggrund af det ansøgte beløb i forhold til det bevilgede beløb (idet rådernes bevillinger gives til mange ansøgere med begrænsede tilsagn).
Strategiske Forskningsråd 2007-udmøntning.
Innovationsrådet 2007-udmøntning.

Ministeren støttede ufrivilligt FORSKERforums kriterier ...

Samme dag som FORSKERforum udkom støttede Videnskabsministeren ufrivilligt FORSKERforums udlægning af 'interestetilkendegivelser' som noget foreløbigt. På Videnskabernes Selskabs årsmøde d. 4.marts kaldte han det positivt, at Det Strategiske Forskningsråd og Højteknologifonden har gjort ansøgningsproceduren nemmere ved at indføre interestetilkendegivelser, "... en kort udgave af ansøgningen før nogle indsender den reelle ansøgning, hvorved forskere ikke bruger for meget tid på at søge forgæves".

Men den fortællelse har han delvis trukket i sig igen i et svar til Folketinget, hvor FORSKERforums opgørelse kaldes "fejlagtig":

"Det Strategiske Forskningsråd anvender interestetilkendegivelser af hensyn til forskerne. Fordelen ved interestetilkendegivelser er, at færre skal bruge tid på at lave en egentlig ansøgning, hvilket er en fordel i Det Strategiske Forskningsråds relativt store ansøgninger, hvor der er mange deltagende parter. Men interestetilkendegivelsen udarbejdes på baggrund af et helt almindeligt opslag, og den indeholder en ret grundig beskrivelse af forskningsprojektet" (svar spm.64).

Regeringen gør ikke noget ulovligt

- men central- og detaljstyring er meget betænkelig. Og dele af universitetsloven skal revideres – måske

De Radikale stemte imod universitetsloven – og har partiet tre konkrete elementer, som man vil kræve til revision?

"Universitetsloven skal jo til 'eftersyn' i 2009 og hvis der er elementer i loven, som er uhensigtsmæssige, vil vi selvfølgelig kræve en revision", siger den radikale **Marianne Jelved**. "Men du får mig ikke her og nu til fx at love, at bestyrelsesstrukturen skal ændres eller at institutledere skal kunne vælges. Der skal være nogle at lave aftaler med; man skal vælge sine konflikter med en vis fornuft", siger Jelved, formentlig med Socialdemokraterne i tankerne – for hvis S ikke er med på revision, så bliver der ingen revision.

UNILOV-REVISION?

De radikale er et klart oppositionsparti på universitets- og forskningspolitikken, og stemte fx imod universitetsloven og fusions-universiteterne. Og hun er meget kritisk overfor videnskabsministerens måde at styre på. Men hun vil ikke lægge sig fast på, *hvad* de radikale er mest kritisk overfor i universitetsloven.

"Vi vil afbureaukratisere, minimere de målinger og de regelsæt, som institutionerne skal efterleve. Politikerne skal ikke blande sig i, hvordan universiteterne disponerer, så længe det sker efter de overordnede retningslinjer, som politikerne har udstukket. Vi er imod den adfærdsstyring, som ligger i, at VK-regeringen øremærker forskningsområder og 'konkurrence-udsætter' forskningsmidler. Politikerne må have tillid til, at universiteternes ledelser og forskere kan tage ansvar for deres virksomhed".

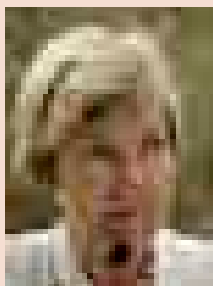
Sander: Rigsrevisionen kræver detaljstyring

Jelved blev efter Folketingsvalget i november formand for Folketingets Videnskabsudvalg: "Jeg leder møderne, har ansvaret for at afvikle arbejdet og for den rytme, som udvalget skal arbejde efter".

Hun mener, at det er et stort problem, at universitets- og forskningspolitik slet ikke er til debat:

"Regeringen siger, at de gerne vil 'i dialog', men i praksis er der ingen dialog, hverken med oppositionen eller med universitetsverdenen. Universiteterne bruger deres energi på økonomitænkning: 'Hvor skal vi løbe hen for at få penge?' Og universitetsfolket forfægter ikke sin integritet og faglighed; i stedet forholder man sig taktisk i den hensigt at have en chance for at moderere ministerens drastiske forslag", siger hun.

"Og når ministeren skal argumentere for, at han detaljstyrer, så henviser han til Rigsrevisionen, som angiveligt kræver detaljindberetninger og nye målepunkter. Men

Marianne Jelved

Rigsrevisionen skal blot følge årsregnskabsloven – ikke stå for den politiske styring. De skal således ikke bestemme, hvordan udviklingskontrakter skal se ud eller hvilke indikatorer, der skal bruges til at 'kvalitetsmåle' forskning. Det vil jeg godt tage en dyst med Rigsrevisionen om ..."

Flertalregering med bemyndigelser

Oppositionen har været sat ud af spillet siden Dansk Folkeparti i 2001 blev støtteparti for en VK-regering:

"Det er meget mærkbart, når der er en flertalsregering. Regeringen melder ud, at man gerne vil forhandle med alle, men den periode, hvor den vil indgå kompromiser er meget kort, for den kan bare vende tilbage til sit støtteparti! Tonen er derefter. Det er en folkestyrekultur, som er meget anderledes. De Radikale er ikke med i forligskredsen om universitetsloven – vi stemte imod loven – men det er socialdemokraterne. Alligevel sker der noget mærkeligt omkring lovgivning på dette område, hvor Regeringen nogle gange ser stort på forligskredsen, fx omkring akkrediteringslovene eller den administrative afskaffelse af gruppeeksamen. Det må være svært at være socialdemokrat at tage medansvar under de vilkår", siger hun og tilføjer:

"Jeg klager ikke. Regeringen gør ikke noget ulovligt. Men jeg er meget betænkelig over ministeriets centralstyring; ministeren har nogle vidtgående bemyndigelser, og dermed bliver udmøntning af aftaler og bekendtgørelser til ministerens forestillinger om, hvordan der skal styres. Det har ikke så meget med demokrati at gøre".

Detail- og dekret-styring – indikatorer i hundredetal

Som Videnskabsministeren styrer, bliver der et klima af indelukthed:

"Universiteterne skal være uafhængige af politikerne, dvs. frihed til at disponere. Politikerne skal sætte nogle overordnede mål op, og så må universiteterne forvalte dette. Friheden undermineres og dispositions-mulighederne indskrænkes, hvis det overlades til markedsvilkårene. Så har vi fx ikke småfag om ti år, for de er ikke rentable".

Og så giver hun nogle eksempler på detail- og dekret-styring:

"Det var detaljstyring, da ministeren af-

skaffede gruppeeksamen; det var et indgreb som ikke harmonerer med hverdagens arbejde; hvis universiteterne skal forny sig, skal de også have mulighed for at forny eksamen".

"Hvis man med universitetsloven skal lave 'selvejende institutioner' med eksternt flertal i bestyrelsen m.m. så må der også følge en bred ramme for selvstyre med i stedet for detaljstyring".

"Universiteterne skal have dispositions-muligheder, siges det. Samtidig er det en total selvmodsigelse, at man samtidig laver alle mulige snurrige metoder til at 'konkurrence-udlodde' ressourcer, fordi der skal skabes 'incitament'. Det vælter ind med indikatorer i hundredetal. Udviklingskontrakter skal være detaljerede osv. Forskerne og ledelserne skal altså til at bruge tid og kræfter på at indrette sig på, hvor pengene er", siger hun og fortæller, at de radikale modarbejder Regeringens plan om, at 70 pct. af forskningsressourcerne skal 'konkurrenceudsættes': "Vi går ind for fifty-fifty".

Og til sidst kommer den gamle skolelærer op i hende:

"Indikatorerne retter sig primært mod forskningen. Men hvornår begynder man at i øvrigt at tænke på uddannelsernes kvalitet? De risikerer at blive sekundavare"

jø

Socialdemokrater står ved universitetslov

Det er helt tilsigtet, og med Socialdemokraternes fulde accept, at topstyring har afløst medarbejderindflydelse, siger partiets nye forskningspolitiske ordfører Kirsten Brosbøl til INFORMATION (17.3 2008).

Så hvis nogle tror, at S bakker op om en revision af vitale dele af universitetsloven, så må de tro om igen. Partiet er nemlig glad for, at universiteterne er blevet politiserede: "Vi står ved, at det er fornuftigt at have ansatte ledere og ikke valgte ledere. Men den med at demokratiet er blevet forringet, kan man også vende om og sige, at demokratiet i forhold til samfundet er blevet bedre, fordi der er kommet mere åbenhed i den måde, som universitetet fungerer på. Det var en del af universitetsloven, at der skulle være mere samspil mellem universiteterne og samfundet omkring".

Ordføreren erklærer sig også enig i Regeringens konkurrence-udbydelse af forskningspenge: "I stedet for at man bare fordeler midlerne mere eller mindre tilfældigt på baggrund af noget historisk, så synes vi, det er fornuftigt at lave nogle kriterier, som man kan fordele midlerne retfærdigt efter".

Ordføreren beklager sig dog over Regeringens detaljstyring: Bestyrelserne må have større selvstyre.

DTU-ledelsen forsøgte at sværte topforsker til ved at kalde hende 'bortvist'. Senere ka

"De prøvede at smudse mig til."

Sådan lyder fhv. DTU-professor Birgitte Ahrings forklaring på, at DTU's rektor Lars Pallesen, direktør Claus Nielsen samt prorektor Knuth Conradsen offentligt meldte ud, at hun var 'bortvist' fra DTU – med en underforstået begrundelse i 'illoyalitet' og 'kontraktbrud'.

Rektor Lars Pallesen gjorde det overfor en journalist fra Ingeniørens webnyheder. Universitetsdirektør Claus Nielsen gjorde det over for en forsamling på omkring 30 medarbejdere på Bioscience & Technology. Også her tog prorektor Knuth Conradsen ordet og forklarede de forsamlede medarbejdere, hvorfor deres chef var blevet bortvist: Ledelsen havde mistet tilliden til Birgitte Ahring.

24 medarbejdere har i en erklæring skrevet under på, hvad der skete på mødet: Direktøren sagde, at Birgitte Ahring var 'bortvist'. Prorektor forklarede hvorfor.

Dagen efter modtog professoren så et brev fra DTU's ledelse, der fortalte at hun var blevet 'fritstillet'.

Men begrundelsen er langt fra ligegyldig i arbejdsretslig forstand: En bortvisning sker efter ulovligheder, hvor det er ud straks uden løn. Efter en fritstilling skal den ansatte ikke længere møde på arbejde, men hæver løn så længe opsigelsesvarslet gælder (typisk et halvt år).

Ahring: DTUs dobbeltspil

Ifølge Birgitte Ahring var mistænkeliggørelsen et beskidt greb fra DTU's side. Inden mødet, hvor hendes medarbejdere fik besked om at hun var bortvist af universitetsdirektør Claus Nielsen og prorektor Knuth Conradsen, havde hun selv siddet til møde med selv samme personer. Hun og hendes advokat havde gennem to timer forhandlet om de fremtidige samarbejdsrelationer med DTU:

"Jeg var naturligvis indstillet på at gennemføre en helt igennem professionel afleverings-forretningsforretning. Men mødet var en ren skueproces, idet rektor Larsen Pallesen, mens mødet endnu var i gang, udtalte til bladet Ingeniøren, at jeg var blevet bortvist."

Ahring: DTU-ledelsen forhalede uholdbar situation

Det har ikke været muligt at opklare, hvorfor DTUs ledelse valgte det drastiske skridt.

Men Ahring er kendt som egensindig, kontant og selvbevidst, fortæller FORSKERforums kilder, og det er nok ikke den bedste mix med rektor Pallesen.

Ifølge Ahring opstod hele kontroversen med DTUs ledelse, da DTU fusionerede med RISØ, og hendes institut blev overført

til RISØ. Hun blev dermed pludselig "degraderet" under en RISØ-leder, som ikke havde forstand på hendes faglige felt, der bl.a. relaterer sig til den kontroversielle klimadebat (nemlig teknologi til 2. generations bioethanol).

"På baggrund af de særdeles anerkendte resultater jeg og min afdeling har præsteret de seneste år, kunne jeg ikke acceptere denne degradering, og jeg meddelte de ansvarlige, at jeg havde adskillige tilbud fra førende universiteter i verden," forklarede Birgitte Ahring i en redgørelse efter den drastiske afgang fra DTU.

Overførslen under RISØ, som Ahring betragter som en noget tung organisme, foretog DTU-ledelsen uden at konsultere Ahring og hendes kolleger. Det opfattede hun som en uholdbar situation. Og da Ahring igennem måneder havde prøvet at få drøftet placeringen af hendes projekt med DTUs ledelse med en stribe udsatte møder som resultat, så mistede hun tålmodigheden, og tog i de sidste dage af februar kontakt til både KU og Washington State University, som hun så skrev kontrakt med.

Det overraskede nok DTU-ledelsen og gjorde dem sure, fortæller hun. DTUs ledelse er ekstremt topstyret, og rektor Pallesen er vant til at få sin vilje. Så hvis ledelsen møder modstand, så står de ikke tilbage for magtdemonstrationer.

Pallesen: 'Bortvisning, aldrig

Rektor Pallesen benægter, at der nogensinde har været tale om "bortvisning": "Sagen er meget enkel, som jeg oplyste overfor Ingeniøren – hvor jeg er citeret korrekt – at 'der har været et forløb, der gjorde at samarbejdet ikke kunne fortsætte'. Jeg har også sagt, at det er et fagligt tab, da hun er en dygtig forsker. Der har aldrig været tale om bortvisning. Der har været tale om fritstilling. Jeg er ikke bekendt med at nogen har sagt at det var bortvisning. Jeg har aldrig sagt det."

Ingeniøren har skrevet det?

"Jeg kan ikke bestemme hvad Ingeniøren skriver. Jeg har ikke været til møde med Birgitte Ahring i den her sag", svarer Pallesen..

Ifølge Ingeniørens journalist spurgte hun, hvorfor Birgitte Ahring var blevet bortvist, og

g ordkrig på DTU

ldte ledelsen det så 'en fritstilling'. Og nu ønsker Rektor hende held og lykke fremover

Prof. Birgitte Ahring, nu fhv. på DTU ...

det svarede du på.

"De skrev, hvad jeg sagde, de citerede mig korrekt. Men jeg har ikke været præsenteret for konteksten".

Pallelsen kan ikke huske eller har ikke hæftet sig ved, at INGENIØREN spurgte til bortvisning, og han benægter, at DTU-ledelsen nogensinde har overvejet at bortvise hende:

"Aldrig", siger han.

Pallelsen: Personalejuridiske spidsfindigheder

Pallelsen har ingen forklaring på, hvordan 24 personer har hørt ordet 'bortvisning':

"Ingen idé om det. Der har aldrig været tale om andet end fritstilling. DTU har fra første færd ønsket at betale fuld løn, indtil den dato hvor hun har oplyst at hun skal tiltræde i Washington.

Jeg vil ikke spekulere, i hvad folk tænker siger og gør. Jeg kan kun forholde mig til sagens fakta – ikke i om nogen mennesker har større eller mere indsigt i disse personalejuridiske spidsfindigheder har jeg ingen anelse om".

DTUs direktør og prorektor bør vel have indsigt i 'personalejuridiske spidsfindigheder'?

"Ok, der er rigtigere at sige det er tekniske ord, der har en vis betydning. Jeg ved ikke, om nogle personer kan have misforstået noget. Måske har du en særlig vinkel på historien? Det er en standard sag. Om en dygtig forsker, der søger videre, og at man i den anledning siger til vedkommende: 'Du er fritstillet – du får hele din løn i perioden – og vi ønsker dig held og lykke.'"

Ahring: De blev sure ...

Det er 24 ansatte og en journalists ord mod en rektor, en prorektor og en universitetsdi-

rektørs. Birgitte Ahring er ikke i tvivl. Ledelsen lod det se ud som om, hun var bortvist. Noget man ellers kun bliver, hvis man har begået noget ulovligt.

"De blev sure over, at jeg sagde nej til deres tilbud om at blive på DTU, fordi jeg sagde ja til et fantastisk job på Washington State University. De er sure over at jeg er ved at få en forbindelse til Københavns Universitet – så sure, at de prøver at smudse mit navn til," siger Birgitte Ahring, der har bebudet, at hun i samråd med sin advokat overvejer en injuriersag.

TKW

DTU pressede topforsker ud

- fortæller hun. Et tab, men forskere kommer og går, siger Rektor

Med professor Birgitte Ahring afgang mister DTU en førsteklases forsker med verdensry indenfor biogas- og biofuels. Som den eneste i verden behersker hun alle de teknikker, der skal til at fremstille den såkaldte 2. generations bioethanol på en økonomisk konkurrencedygtig måde – dvs. teknologien der kan forvandle halm og træflis til biobenzin til biler og til en pris der ligger under de nuværende benzinerpriser. Den kommercielle udnyttelse af resultaterne er lagt ind i hendes firma BioGasol, der har lejet sig ind på DTU.

Er det ikke et problem, at DTU mister en forsker med stor prestige, lyder spørgsmålet til DTU-rektor Lars Pallelsen.

"Jo, det er da et tab. Men vi ansætter forskere hver måned. Og der er forskere hver måned, der søger videre i deres karriere. Det er fuldstændigt sædvanligt for et universitet, at der kommer nye forskere og at der er andre, der skal videre i deres karriere. Vi har ca. 2000 forskere – nogle kommer, nogle skal videre – det er en naturlig ting", svarer Rektor.

Klima-trumfkort

Forskningsmæssigt er professor Ahring et af Danmarks trumfkort op til den store klimakonference næste år. BioGasol har fået 27 millioner kroner som en første bevilling fra Energistyrelsen til en bioethanolfabrik på Bornholm, der skal producere brændstof af blandt andet græs, halm og haveaffald. Hele anlægget, der kommer til at koste 280 millioner kroner, skal blandt levere brændstof til diplomatbilerne under den store klimakonfe-

rence Cop15 næste år.

Men USA har også fået øje på professoren. Og har været fremme med den store pengekasse. Den amerikanske energistyrelse gav BioGasol 150 millioner kroner til et demonstrationsanlæg. Og sidst sagde Ahring så ja til topjobbet på Washington State University, USA, hvor hun fra august 2008 skal være direktør og professor for universitetets Center for Bioproducts and Bioenergy – med henblik på at opbygge et flagskib inden for bioenergi i staten Washington.

Hvem er bevillingshaver: Ahring eller DTU?

Der er dog stadig et uklart krydderi på sagen, idet projektet og ophavsret ligger i en gråzone, hvor DTUs ledelse måske mente, at de havde en klemme på Ahring, så hun ville få svært ved at forlade DTU.

Ahring er nemlig ikke bare professor på DTU, men har også firmaet BioGasol, som DTU er delvis involveret i. Og hun har fx fået de 27 millioner kroner som en første bevilling fra Energistyrelsen til en bioethanolfabrik. Men spørgsmålet er, om projektet og bevillingen tilhører Ahring eller DTU? Og hvordan firmaet indgår er også uklart.

De nye regler på området er, at hvis en univesitetsansat søger eksterne bevillinger, så skal det ske i universitetets navn, og ansøgningen skal underskrives af den ansattes foresatte. Men det er uklart, hvordan kontraktforholdene er mellem Ahring og DTU.

TKW

Norge: Grænse for midlertidig ansættelse

En person som har været ansat i otte år i midlertidige stillinger ved Oslo Universitet – inkluderet stipendiat-stilling – er at regne som fast ansat.

Det har det norske Forskerforbundet fået retens ord for i en retssag mod Kunnskabsdepartementet: ”Vi håber, at dommen kan bidrage til en mere redelig personalepolitik. Enhver arbejdsgiver bør vurdere hvilken kompetence og hvilke stillinger, der er behov for, foretage en åben ansættelsesproces ud fra behovet samt besætte den på anstændig måde”, udtaler forbundets chefjurist.

Dommen er den første som stadfæster en ny norsk forvaltningspraksis, der siger, at omgåelse af regler for at undgå stillingsbeskyttelse ikke er tilladt. Efter mere end fire års sammenhængende tjeneste opnår den midlertidigt ansatte den samme beskyttelse mod opsigelse som de fastansatte. Hvis den midlertidigt ansatte udsættes for et kontraktbrud – ’at lufte den ansatte’, må arbejdsgiveren fremkomme med klar dokumentation for at arbejdsopgaverne er ændret og at afbruddet har ”en meningsfuld forklaring”. Hvis ikke betragtes ansættelsen som sammenhængende og den midlertidige ansættelse er gået over til at blive fast.

I Forskerforbundet har man erfaring for, at mange arbejdsgivere ’lufte’ deres midlertidigt ansatte for at slippe for kontraktlige forpligtelser.

Men den nye praksis kan have utilsigtede konsekvenser, idet institutionerne bliver forsigtige med at ansætte på midlertidige kontrakter af frygt for at forpligte sig. (Norsk FORSKERforum, marts).

Norge: Mandlige professorer mest synlige

Det norske Morgenbladet har lavet en liste over de 100 mest mediesynlige professorer. Listen fortæller, hvem der var mest medieret og omtalt i Norge i 2007. Højeste kvinde kommer på 9. pladsen og er politologen Hanne Marthe Narud. Det er en professor i sammenlignende politik ved Bergens Universitet (Frank Aarebrot), som topper listen foran en politolog og en sprogrøtter.

Norge: Universitetslærere klemte af politifolk

I Norge er der pt. optakt til overenskomstforhandlinger og universitetslærerne er blevet klemte på en mærkværdig måde. De norske politifolk er nemlig så sure over deres løn, at de har lavet en aggressiv annonsekampagne, som gør opmærksom på deres særlige rolle i samfundet og at det ikke hænger sammen med en relativt lav løn.

Den store opmærksomhed, som politifolkene har fået, overskygger mange af de øvrige gruppers overenskomstkra. Som i Danmark er der nemlig massiv lønkrav fra de offentligt ansatte over en bred front. Men Akademikerne - som bl.a. er paraply for Forskerforbundet – adskiller sig fra de øvrige grupper ved at acceptere, at forhandle løntillæg lokalt. Men Forskerforbundet kræver som særlige krav et lønløft til professorer og andre videnskabelige topstillinger, samtidig med at ’postdoktorer’ og enkelte forskningsadministrative også skal justeres.

Arbejdsgiverne prøver at afværge større lønløft ved foreslå højere pension.

Forslag om, at højskoler med CVU-uddannelser – fx lærere og sygeplejersker –

Fusionsdebatten har raset i Norge de seneste mange måneder. Men den er ikke helt som i Danmark, hvor det var sektorforskningen, som kom ind under universiteterne. I Norge er det de såkaldte højskoler, som skal fusioneres med universiteterne, dvs. at det er mellemuddannelserne som lærere, pædagoger osv. (som på dansk kaldes CVU-institutioner eller ’university colleges’).

I den norske debat har de enkelte parter positioneret sig: Universiteter har holdt på, at den akademiske standard udvandes, hvis mellemuddannelserne kommer ind under universitets-paraplyen. Omvendt har højskolerne, som har en stærk lokal forankring, hævdet at det er væsentligt at bevare denne type uddannelsers særkende, fx sygeplejersker og lærere, samt ingeniører. En fusionspræmis kunne være institutioners størrelse: Hele 41 institutioner nedlægges / indfusio- nes, hvis der sættes en minimumsgrænse ved 2000 studenter.

I februar tyvstartede Tromsøs Universitet og Højskolen i Tromsø en fusionsproces ved frivilligt at indsende fusionsansøgning for parterne, som vil lave et stærkt universitet i det allernordligste Norge.

Syv universitetsrektorer imod

Debatten om storuniversiteter og centralisering har raset siden det såkaldte Stjernøudvalg afgav betænkning d. 22. januar med høringsfrist indtil 1. maj. Men der var uenighed i udvalget, hvor nogle mente, at der skulle ske samling om landsdelsuniversiteter, hvor universiteter og højskoler skulle samles under titlen ”universitet”. Universitetsrektorer på de syv universiteter argumenterede imod sammenlægninger i november sidste år i et brev til udvalget:

”Højskoler og universiteter har forskellige kulturer og profiler. Forskellene er store. Universiteter er forskningstunge, højskoler er undervisningstunge. Sammenlægninger vil nok kunne trække nogle højskoler op, men samlet set er jeg bange for at forskningsde-

len vil blive svækket”, sagde Oslos rektor Geir Ellingsrud.

Et af argumenterne for fusioner er ’den akademiske drift’, nemlig at højskolerne vil have forskning, og det vil blive opfyldt en gang for alle med en lynfusion. Oslo-professor Kristian Gundersen har protesteret over, at man med et snuptag prøver at opgradere med ”en merkelap”, som hedder universiteter, for sandheden er, at der er enorm forskel i forskningskompetence mellem de syv gamle universiteter og de nye højskoler. På universiteter har 86 pct. af lærerne doktorgrad, mens det kun gælder 54 pct. på højskolerne. 36 pct er professorable på de gamle, men kun 19 pct. på højskolerne:

”Den akademiske drift vil føre til spredning af forskningsmidler, men det vil også distrahere et stort antal institutioner, som be- driver god professionsuddannelse. Forskningsbaseret er nemlig ikke bare en fordel, højskolens studenter får en tættere opføl- gning i undervisningen”.

Tvangsfusion med konflikter

Rektor i Agder Torunn Lauvdal var skuffet over mangelfulde analyser uden sammenhæng med konklusionerne. Hvorfor skal regionalisering være løsningen, spørger han. Udvalget fokuserer på masse og ikke på internationalisering: ”I sin problembeskrivelse snakker udvalget om niveausænkning både i forskning og undervisning, og synes at knytte dette til de små miljøer. Hvorfor er små institutioner pr. definition ineffektive og dårlige? Såvidt jeg ved har hele højskolesktoren samlet 121 stipendiater og kun seks procent af forskningsmidler. Kan disse seks procent være roden til alt ondt?”, spørger han. ”Resultatet af en tvangsfusion vil blive en indadvendt sektor og mindst fem år med organisatoriske og økonomiske konflikter”.

De syv rektorer anbefalede i stedet en finansieringsmodel, som stimulerer til fagligt samarbejde.

Arbejdsmarkedsforskning med ført hånd?

Er et center, som er finansieret af magtfulde aktører på arbejdsmarkedet, uafhængigt af disse sponsorer

Dansk-inspireret styrelsesforslag møder igen modstand

Indsmuglet i fusionsforslaget er et forslag – som blev afvist for et par år siden under Høyre-regeringen – om danskligtede styrelsesforhold, bl.a. enhedsledelse og en ekstern bestyrelsesformand.

Stjernø-forslaget foreslår, at det skal være op til institutionerne selv at afgøre, om bestyrelsen skal have eksternt bestyrelsesflertal eller om ikngen grupper skal have flertal. Det skal også være op til institutionen selv om rektor skal vælges eller udpeges direkte af bestyrelsen, men sådan at begge muligheder tillader rektor at få en plads i bestyrelsen. Til gengæld skal nominerings- og ansættelseskomiteer oprettes ved alle rektor-søgninger.

Juraprofessor Fridhtjof Bernt er hyppigt citeret i Stjernø-rapporten, men han protesterer mod sammenkædning af fusioner og styrelsesregler. Han er meget kritisk til "en strategipræget administrativ ledelse" på universiteter:

"En ledelse med hovedfokus på en virksomhedspræget institutions-strategi vil let tage en udefra-perspektiv på forskning og uddannelse; noget som hæmmer udviklingen af fagene. Det bliver helt galt hvis forskningen styres ovenfra, ud fra byråkratiske og institutionspolitiske prioriteringer og ikke nedefra, hvor faglig kvalitet og nye perspektiver skabes".

Regeringen måtte tage sig 2005-forslag af bordet efter voldsomme akademiske protester, bl.a. med fakkeloptog i Oslos gader, og de protesterende er villige til at gå på gaderne igen.

I Stortinget har partigrupperne endnu ikke diskuteret det drastiske forslag, men Arbejderpartiet står centralt – på samme måde som Socialdemokratiet i Danmark ...

(Kilder: Morgenbladet 1.februar. Forskerforum 3, marts 2008).

Forskere fra FAOS ved Københavns Universitet bliver flittigt brugt af medierne som eksperter i forbindelse med overenskomstforhandlingerne. Især Jesper Due og Jørgen Steen Madsen optræder ofte som 'arbejdsmarkedsforskere' eller 'professorer', ansat ved Københavns Universitet. Også i FORSKERforum har deres analyser været brugt som opspil til overenskomst-forhandlingerne (FORSKERforum 210, dec. 07).

Men centrets medarbejdere er slet ikke så økonomisk uafhængige som titlerne lyder, afslører INFORMATION (d. 26.marts). Forskerne er nemlig betalt af nogle af de centrale aktører i overenskomstsillet – og det kan mærkes, mener kritikere.

FAOS er ikke finansieret af Københavns Universitet, men af magtfulde industri-aktører på arbejdsmarkedet: Fra arbejdsgiverne Dansk Industri og Dansk Arbejdsgiverforening. Og fra lønmodtagersiden af de faglærte arbejdere i CO-industri. Disse parter bidrager med i alt 4 mio. kr. ud af centrets regnskab på 5,9 mio. (Beskæftigelsesministeriet bidrager groft sagt med resten).

Fagligt besynderlige udtalelser

Den økonomiske afhængighed kan mærkes på FAOS-forskernes udtalelser, mener arbejdsmarkedsforsker Henning Jørgensen. Han er tilsyneladende den eneste i det lille danske arbejdsmarkeds miljø, som har villet udtale sig til INFORMATION om sagen:

"Fagligt set er det højst besynderligt, at Jesper Due og Jørgen Steen Madsen under den igangværende overenskomstrunde optræder med det budskab i medierne, at lønmodtagerne med 12,8 procent i lønstigning inden for tre år får så rigeligt, og at strejker aldrig betaler sig," siger Henning Jørgensen, som mener, at forskerne dermed blander sig politisk i debatten. I den igangværende overenskomst har forskernes udtalelser givet avisoverskrifter som: »Overenskomst er den bedste siden 1987« (ritzau den 18/2 2008) og »Risiko for storkonflikt mindsket« (Politiken den 16/2 2008). Men også Due/Madsens kommentar "Strejkende vil spise deres egen hale" (POLITIKEN 25.1) om at strejke ikke

betaler sig gik de over stregen, siger Jørgensen, der henviser til, at fx sygeplejerskerne strejkede sig til at bryde lønloftet i 1995 ved at få 1 pct. mere end alle andre.

Politiske budskaber

Også formanden for FOA, Dennis Kristensen, undrer sig. Han organiserer alle de sosu'er (social- og sundhedsassistenter) som nu er på vej ud i konflikt med deres krav om at få mere end det allerede færdigforhandlede (12,8 pct. for bl.a. akademikerområdet): "Det lyder mere som indlæg fra Dansk Arbejdsgiverforening end som forskning", siger FOA-formanden, som kalder sammenfaldet mellem sponseringen og FAOS' budskaber for "lige lovligt påfaldende".

Den norske pendant til FAOS hedder FAFO, hvis finansiering er mere uafhængig. Forskningsleder Torgeir Stokke mener ikke, at FAOS altid tager arbejdsgiverens parti, men at man generelt er systembevarende: Overenskomtparter er konservative, men den mest synlige konservative part er naturligvis arbejdsgiversiden:

"Jeg kunne ikke se for mig, at Jesper Due gik ud og sagde noget overordnet negativt om overenskomstforhandlingerne. Det ville være helt utænkeligt", siger nordmanden, som kalder FAOS finansieringsmetode problematisk, fordi de hele tiden er afhængige af at få nye bevillinger:

"Det er problematisk, fordi man skal forny sin finansiering - man bliver evalueret på en usynlig måde, og er derfor afhængig af dem, der finansierer forskningen".

Tavst KU og tavse forskere

FAOS har trods sin eksterne finansiering holdt til i Sociologisk Instituts lokaler på Københavns Universitet siden 1990, men INFORMATION har tilsyneladende ikke kunnet få KU-ledelsens kommentar til, om finansieringsformen er passende for uafhængig universitetsforskning. Og de involverede forskere har tilsyneladende først ladet sig interviewe om sagen, hvorefter de har trukket deres medvirken.

I jagten på de gode undervisere opsporer FORSKERforum matematikeren, lektor Ernst Hansen fra Københavns Universitet, som blev udnævnt til årets underviser på det naturvidenskabelige fakultet sidste efterår for sine engagerende og velbesøgte forelæsninger.

Men der er et problem: Det, der gør ham til en god underviser, kan ikke bruges på andre fag, mener han. Matematik er så specielt et fag, at erfaringerne ikke kan overføres. Måske undtaget musik. Lad os nu se.

UNDERVISER-FIFS

Selv præsenterer han sine særlige evner som forelæser således:

"Jeg kan få svært stof til at fremstå relevant for de studerende. Jeg kan ikke gøre det nemt, men jeg kan få det til at virke som om, det er besværet værd."

Han tænker sig om, før han taler. Og så udtrykker han sig meget præcist, så han er en fornøjelse for en journalist.

Det særlige ved matematik

Næsten ingen mennesker er i stand til at tage en lærebog og forstå, hvad der står i den.

"Derfor går vores undervisning på en måde ud på, at vi læser op af lærebogen. I andre fag er det sådan, at man forventer, at de studerende er i stand til at læse lærebogen, og at de har gjort det hjemmefra. Det gør vi ikke i matematik. Vi prøvet at sætte dem i stand til at læse bogen, i vidt omfang ved at læse højt af den og ved at få det sagt med andre ord," forklarer lektoren.

"Du kan sammenligne med en musiklærer. Noderne til musikken ligger der i forvejen, og de studerende kan prøve at spille dem en tone ad gangen med en finger. Men det lærer de ikke så meget af. Jeg kan spille musikken igennem på en måde, der virker harmonisk og flydende, så de studerende selv får lyst til at lære at spille stykket. Matematik minder meget om udøvende kunst."

Jeg bilder dem ind, at de forstår det ...

Han bruger et billede: Musik er matematik, det er hørt mange gange. Men matematik er også musik. Når kridtet danser cancan med bogstaver og symboler hen over den grønne flade, svarer det til en musikalsk performance.

"Hvad vil det sige at spille smukt? Jeg musicerer. Jeg kan lade være at spille nøjagtigt det der står i noderne. Jeg kan ændre kaden- ce, så de enkelte detaljer fremstår mere eller mindre tydeligt, jeg kan accentuere på måder,

At vise at det svære er bes

Årets underviser, KU-matematikeren Ernst Hansen oplever sig selv som sig selv og de studerende. Men hans matematikfifs er måske svære

som manuskriptforfatteren ikke havde tænkt på, jeg kan forsøge at fornemme, hvor de studerende synes det skal være langsomt, og jeg fornemmer når vi sammen er ved at komme i en ophidset stemning."

Det lyder som forførelse?

"Ja jeg forfører. Jeg bilder dem ind, at de forstår, hvad jeg siger. Også når de ikke gør det. Og hvis vi vendte rollerne om, ville de aldrig kunne repetere. De mangler meget. De skal slås og kæmpe for at forstå stoffet. Men med min performance giver jeg dem moti-

vationen til selv at trænge ind i stoffet, så de forstår det lige så godt, som de troede de forstod det. De går fra forelæsningen med lyst til at genopleve suset, til at få aha-oplevelsen. Den følelse, de havde, da de troede ti-øren faldt."

Ernst Hansen spiller ikke selv musik, men har plejet omgang med mange der gør det. Både klassisk og rock. Og her fra kan han genkende "flowet", der kendetegner den gode matematik.

Sanseligt og kropsligt

Matematiske ræsonnementer er i høj grad *sanselige*. Man føler beviset i lang tid, før man kan se detaljerne for sig. Man arbejder på at udtrykke en følelse i noget konkret. Man ved, man er på vej, og så arbejder man med symboler og matematiske håndtag for at nå frem. Og det kropslige element overføres til tavleundervisningen.

Power-point bruger han til at skrive på-stande op. Men den detaljerede fremstilling, den levende fremstilling, den foregår bedst ved tavlen som instrument: "Din fysik er væsentlig, man slår ud med armene, man fylder rummet fysisk. Men jeg tror ikke, det kan overføres til andre fag. Den type detaljer og den måde det hænger sammen på i matema- tikken finder du ikke i andre fag."

Tavlelæreren på film: Stunthånden

Vi kender scenen fra film: Den optændte matematiker grifler en tavle til med formler. Som de sker for eksempel i de to matematiker-film "A Beautiful Mind" og "Good Will Hunting".

Men det er ikke skuespilleren selv (Russel Crowe) der skriver på tavlen:

"Der er tale om en stunthånd. Altså en matematiker, der skriver. På samme måde som man klipper en skuespiller ud, når der bliver spillet klaver. Som regel ved vi i miljøet, hvem der er stunt-hånd i filmene. Så mange roller for stunt-hånd er der jo heller ikke", fortæller lektor Ernst Hansen.

Ernst Hansen taget på fersk gerning under en forførelse i marts ...

sværet værd

en performer, der forfører både
e at overføre på andre fag

Ikke overforberede

Men måske er der alligevel noget med forførelsen, som andre kan bruge?

Jo, han bruger ikke manuskript, manglende spontanitet vil ødelægge hans performance:

Man skal ikke være overforberedt. Man må ikke memorisere stoffet. Jeg tror forførelsen er betinget af, at man er travlt optaget af at forføre sig selv. Det er en selv man taler til, ikke de studerende. Hvis man har lært stoffet udenad, er der ingen opdagelsesproces i det, så kan man ikke engagere sig

Ernst Hansen

”Man skal ikke være overforberedt. Man må ikke memorisere stoffet. Jeg tror forførelsen er betinget af, at man er travlt optaget af at forføre sig selv. Det er en selv man taler til, ikke de studerende. Hvis man har lært stoffet udenad, er der ingen opdagelsesproces i det, så kan man ikke engagere sig, så bliver man immun overfor sin egen forførelse. Skuespillere kan. De kan lære udenad og stadig producere indlevelse. For mig gør det ikke. Og jeg kan ikke forstille mig noget mere dræbende for en undervisning end at tale ud fra et manuskript.”

Ernst Hansen er også studieleder, og som

sådan har han ansvar for at have fokus på sine kollegers undervisning. Et af de råd, han giver dem, er at skrue tiden tilbage, til dengang se selv var studerende:

Spol hukommelsen tilbage til egen studietid

”Jeg ved ikke om det er sådan for andre fag også. Men for professionelle matematikere, er det meget svært at spole tiden tilbage og huske på, hvor svært stoffet var, da de selv var studerende. Det kan jeg af en eller anden grund. På det punkt er jeg anderledes end de fleste, så jeg prøver at hjælpe mine kolleger med at tænke på det aspekt. Om det hjælper ved jeg ikke. Det er svært.”

Nærkontakt med de studerende kunne hjælpe til. Hvis de faste lærere havde jævnlig kontakt med de unge studerende, ville de måske have bedre blik for det. Sådan er det ikke:

”Undervisningen i matematikfagene er i høj grad lagt sådan an, at de faste lærere beskyttes mod at møde de studerende. Vi har forelæsninger, mens øvelsetimer varetages af instruktører. Det vil sige at vi forelæsere ikke konfronteres med, hvor vanskeligt de studerende har ved at forstå stoffet. Måske er det en fejl, men det er også et spørgsmål om ressourcer.”

Svagere studerende udleveret til tutorer

Dermed bliver tutorerne også en hjørnesten for undervisningen. Og de er ikke blevet bedre med årene. Niveauet falder. De studerende kan mindre og mindre, når de kommer, og det betyder, at de også kan mindre, når de når længere frem. ”Tutorerne risikerer dermed at havne på en udsat post, hvor deres faglige ballast ikke rækker.”

For at foregribe det søger Ernst Hansen derfor at skabe et stærkt tillidsforhold til sine tutorer:

”De skal stole på, at man er der for dem. De skal opleve, at man har noget meningsfyldt at sige til dem.” Hvis man vil have at de søger hjælp, skal man være i stand til at give dem en hjælp, de rent faktisk kan bruge. Jeg bruger meget at lade instruktører gennemgå opgaver for hinanden og for mig, som om de sad overfor flokken af studerende. Vi spiller forestillingen igennem i en beskyttet ramme, hvor vi dissekerer det, som de skal ud og sige overfor de studerende. Og det foregår i en atmosfære, hvor ingen er bange for at blive jodet. Nøglen er, at de føler der bliver sagt noget fornuftigt til dem, at jeg kan guide dem ind til noget, der hjælper dem – selvom det ikke altid lykkes.”

TKW

Putin lukkede russisk universitet

Officielt var forklaringen at det gamle slot, hvor universitetet holder til, er mangelfuldt brandsikret. Derfor blev det europæiske universitet i Skt. Pedersborg (EUSP) d. 8. februar pålagt at stoppe al akademisk aktivitet. Repræsentanter fra præsident Putins parti forsegled dørene.

Alle former for undervisning blev forbudt. I Rusland er det sådan at en licens til at drive uddannelse følger bygningen. Hvis institutionen flytter, behøves en ny licens.

Men professorer og EUSP og deres kolleger verden over kaldte lukningen for politisk motiveret, fordi magthaverne med Putin i spidsen ikke ønskede, at universitetet skulle være en del af et verdensbredt akademisk netværk.

Derved blev et af Ruslands få uafhængige læreanstalter – som især er ansat inden for samfundsvidenskab og humaniora, og et af de få universiteter, som kan tiltrække udenlandske studerende - sat ud af spillet op til det russiske præsidentvalg d. 2. marts: ”Staten har den holdning, at der kun er en sandhed, når det gælder historie, politik og national identitet. Det er i strid med vores princip, som er åbenhed og diskussion. Det må vi nu betale prisen for”, udtalte Vladimir Gelman, der er professor i statskundskab på universitetet.

Den konkrete politiske anledning havde sammenhæng med et EU-finansieret projekt for valgoplysning. Lukningen kom få måneder efter at flere politikere fra det Putin-loyale parti 'Forenet Rusland' havde kritiseret et af universitetets mindre undervisningsprogrammer, som skulle træne russiske valgobservatorer. Projektet blev fordømt som 'kvasi-udenlandsk indblanding i russiske forhold'.

EU-projektet havde fået 5 mio. kr. for at forbedre den almindelige russers tilgang til information og russiske valg og politiske processer samt at oplyse og assistere aktører i politik, fx valgkommissioner og politiske partier. Men d. 31. januar havde universitetet – formentlig efter pres fra myndighederne – besluttet at afslutte projektet. Rektor benægtede, at det skete efter politisk pres, men han advarede samtidig mod en politisering, hvor universitetet kan blive marginaliseret som et 'dissident-universitet' og det er farligt i det stærkt centralistiske Rusland.

Sidste år lukkede de russiske myndigheder British Council, som er et center for britisk kultur og viden i store byer.

Underviseren som stand-upper

Retorik om "studentorienteret" læring skjuler det faktum, at undervisningsaktiviteten vurderes som et show, mener Bruce MacFarlane

For et par år siden spurgte jeg en kollega på et forskningsuniversitet, hvor meget han egentlig underviste. "Cirka seks timer om ugen", svarede han, hvortil jeg replicerede, at det var fint nok, for så havde han jo tid til at forske.

Kollegaen så pludselig helt forkert ud i hovedet. "Så langt fra", sagde han. "Jeg har stort set ikke tid overhovedet." Det viste sig, at det, han mente med de seks timer, var, at han holdt seks timelange forelæsninger hver uge. Derudover afholdt han individuelle tutorials, vejlede ph.d.-studerende og var begyndt at mediere online diskussioner. Han udarbejdede undervisningsmaterialer, rettede opgaver, gav de studerende feedback og havde desuden administrative forpligtelser.

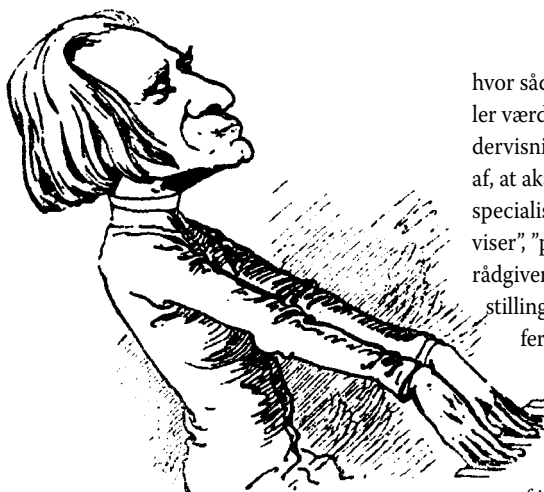
Historien viser, hvor lidt forståelse der er for, hvad universitetsundervisning egentlig indebærer. Alt for ofte forstås det som konfrontationstimer, f.eks. forelæsninger. Det er noget, man opfatter som en slags *stand-up*-show for en større forsamling studerende. Antagelsen er, at underviseren skal være en god skuespiller: man skal bruge det rigtige tøj, der skal være gennemslagskraft i stemmen, man skal have scenetække og råde over et passende udvalg af vittigheder til, at publikum også føler sig underholdt.

Men i modsætning til skuespilleren, kan underviseren ikke lægge rollen fra sig, når han forlader scenen. Man er nødt til at fastholde og udvikle forholdet til de studerende. En god underviser er en person, som nyder sine studerendes tillid, som deltager aktivt i deres akademiske udvikling, og som behandler dem retfærdigt.

Men mulighederne for at opbygge autentiske forhold mellem underviser og studerende bliver efterhånden mindre. Vi oplever, at underviserrollen indskrænkes, og at det har at gøre med, at man er begyndt at pinde det akademiske arbejde ud i sine forskellige bestanddele: undervisere, forskere, vejledere, osv. Dette forsøg på at gøre undervisningen mere "effektiv" bruges til at legitimere, at kontakt-tiden mellem undervisere og studerende er faldende.

Man kan finde belæg alle vegne for, at den dramaturgiske metafor står stærkt. På trods af, at der efterhånden er meget, der taler for andre aktive pædagogiske metoder, er forelæsningen endnu den mest udbredte undervisningsform på langt de fleste af universitetets fagområder. Metoden har gode kår i en tid, hvor masseuddannelse kræver pragmatiske undervisningsformer til store studentergrupper.

Retorik omkring "studentorienteret" læring skjuler det faktum, at undervisnings-

aktiviteten endnu vurderes som et show.

At man visse steder anvender skuespillere til at coache undervisere mht. f.eks. kropssprog eller stemmetræning, er blot en understregning af metaforens styrke. Vi bliver simpelthen ved med at tænke på undervisning som en form for teater.

Når vi vurderer kvalitet i undervisning, lægger vi stor vægt på studenterevalueringer og underviserens observationer. De skemaer, vi anvender, fremhæver egenskaber som "stemmens gennemslagskraft", "entusiasme" og "fysisk udstråling".

Evalueringsskemaerne fokuserer på teaterelementerne i undervisningen og forudsætter som regel, at genstanden er en specifik kontekstbunden aktivitet. Spørgsmålene fremhæver evalueringen af præsentationsfærdigheder frem for "blødere" kompetencer, som f.eks. har at gøre med at opbygge tilfidsforhold. Spørgsmål om "læringsupport" henviser oftest til specialiserede funktioner såsom biblioteket og andre informationsenheder snarere end til underviseren.

Normeringerne opstiller forventninger om "undervisningstid", som styrker den snævre definition på, hvad undervisning er. Det drejer sig kun sjældent om mindre synlige aktiviteter uden for undervisningslokalerne som f.eks. online eller personlig vejledning. Sådanne aktiviteter værdsættes i høj grad af de studerende, men i en verden, der i stigende grad fremhæver det performative element, opfattes det oftest – og med undtagelse af nogle ganske få oplyste institutioner – som noget, der kun vanskeligt lader sig kvantificere.

Det betyder, at det er teaterforestillingen, der tæller som undervisning, hvorimod den tid, der anvendes på at bedømme og kommentere de studerendes arbejde ignoreres. Det kan ikke komme bag på nogen, at forskningen klart viser, at de studerende er mere utilfredse med undervisernes praksis vedrørende bedømmelse og feedback i de tilfælde,

hvor sådanne aktiviteter ikke honoreres eller værdsættes. Definitionerne på, hvad undervisning egentlig er, indsnævres yderligere af, at akademisk arbejde bliver pindet ud i specialistfunktioner såsom "forsker", "underviser", "pædagogisk designer", "kompetencerådgiver", osv. Det afspejles i universiteternes stillingsstrukturer, hvor der efterhånden differencieres mellem en lang række forskellige akademiske funktioner.

Underviseren er snart ved at blive henvisningsinstans for en række interne specialister, der skal tage sig af indlæringsvanskeligheder af den ene eller anden art. Det er en tendens, der går stik imod undersøgelser, der viser, at underviseren er nøglefigur for de studerendes integration i læringsmiljøet. For de studerendes vedkommende, kan vores nuværende praksis få universitetet til at fremstå som et i stigende grad anonymt og upersonligt sted.

Vores stræben efter effektivitet hænger sammen med større studentergrupper, mindre kontakttid for den enkelte studerende og færre undervisere med tid til at tage sig af personlige henvendelser. Det er symptomatisk, at det individuelle kontor nu i stigende grad erstattes af åbne kontorlandskaber, der gør det vanskeligere at finde egnede steder til den personlige vejledning. Der er også noget, der tyder på, at det institutionelle pres, der lægges på underviserne til at være mere forskningsaktive, befordrer en kultur, hvor underviseren må "lægge afstand" til sine studerende.

Det paradoksale ved, at man vægter den mere usynlige del af undervisningen mindre end det, der foregår "på scenen", er, at forsøg på at definere *excellence* i undervisningen konsekvent peger på underviserens interpersonelle kompetencer som afgørende. Men disse interaktioner kræver muligheder for at udvikle sig ud over de formelle undervisningskontekster. Autentiske forhold mellem underviser og studerende kræver gensidighed, tillid og en ægte interesse for, hvordan det går den enkelte studerende. Det kan kun opnås ved, at vi på ny overvejer, hvad det vil sige at være underviser, og at vi lærer at sætte pris på, hvad der foregår "bag kulisserne" såvel som "på scenen".

Bruce MacFarlane er professor i pædagogik ved Thames Valley University, England. Artiklen bygger på "Beyond performance in teaching excellence" i Skelton, A. (red.) International Perspectives on Teaching Excellence in Higher Education, Routledge (2007).

Kilde: Times Higher 23-11-2007 i Martin Aitkens oversættelse

Ingeniørforskere utilfredse

Kun halvdelen af ingeniøruddannede, som er universitetslærere, vil anbefale deres arbejdsplads til andre

Dårlig løn, ringe karrieremuligheder og elendig personalepolitik. Men ni ud af ti er tilfredse med de faglige udfordringer ...

Sådan er hverdagen på danske universiteter, fortæller universitetsansatte med en ingeniør-lignende baggrund ifølge en undersøgelse lavet af ingeniørforeningen IDA. IDA har spurgt halvdelen af foreningens 1800 universitetsansatte medlemmer, og halvdelen vil ikke anbefale universitetsarbejdspladsen for andre.

Hver anden forventer at blive på universitetet de næste par år. Men hver fjerde overvejer at forlade universitetet, mens hver tredje er uafklaret om hvorvidt de har lyst til at blive eller ej.

Ubesatte stillinger gør kvaliteten ringere

Hver anden vurderer, at karriere- og arbejdsforhold er så ringe, at det er umuligt at tiltrække kvalificerede forskere til universitetet. Næsten hver anden kender til ubesatte stillinger på ingeniør- eller naturvidenskabsområdet. Og konsekvensen af de ubesatte stillinger

er, at kvaliteten bliver ringere, siger 65 pct. af de adspurgte.

Og over halvdelen af de ph.d.-studerende vil søge bort fra universitetet, når de er har fået deres grad; kun 25 pct. vil forsøge en universitetskarriere.

Aldersstrukturen blandt de ingeniøransatte er tilmed sådan, at hver tredje i senioralderen overvejer at gå på efterløn i de nærmeste år.

40 pct. utilfredse med ledelsen

Tilfredshedsundersøgelsen viser, at arbejdsbetingelserne ikke er blevet bedre med universitetsloven og med indfusioneringen af sektorforsknings-institutionerne. Hele 40 pct. er utilfredse med ledelsen (dvs. især på DTU, på Aalborgs ingeniørfag).

63 pct. af forskerne har været berørt af organisationsændringer eller fusioner inden for det seneste år. Hver anden mener imidlertid ikke, at det har været en fornuftig proces, og hele 68 pct. erklærer, at arbejdspladsen ikke er blevet bedre. 65 pct. oplever ikke større arbejdsglæde.

Undersøgelsen fortæller ikke, hvad den ugentlige arbejdstid skønnes at være (tidligere undersøgelser har fortalt, at lektorer i gennemsnit bruger 45 timer ugentligt, mod en normeret arbejdstid på 37 timer): Men undersøgelsen fortæller noget om fordelingen af arbejdstiden: Kun hver fjerde har mere end 50 pct. forskningstid. Hele 40 pct. fortæller derimod, at de bruger 25 pct. af arbejdstiden på administration. Næsten hver fjerde bruger over 50 pct. af arbejdstiden på undervisning.

Stress og dårligere løn

To ud af tre forskere oplever stress, og at meget tid bruges på administration. Men der er ikke spurgt til, hvilke faktorer, der stresser.

Forskerne peger på, at højere løn, bedre karrieremuligheder og en personalepolitik som i den private sektor vil kunne tiltrække og fastholde forskere. Mens lektorer tjener 41.-45.000 kr. om måneden, så tjener de privatansatte 5.000-10.000 kr. mere, konstaterer undersøgelsen med henvisning til IDAs lønstatistik.

Flere skurke i Erasmus Mundus

Universitetsminister Helge Sander træder vande i sagen om universiteternes opkrævning af 300 gange brugerbetaling på 60.000 kr. for studenters deltagelse i Erasmus Mundus-programmet. Men han fastslog på et samråd i Folketinget i slutningen af februar, at brugerbetaling er ulovlig efter dansk lov, og at der 'hverken skal være betaling for danske eller europæiske studerende'.

For DSF (Danske Studerendes Fællesråd) er sagen principiel, fordi den handler om princippet om gratisuddannelse: "Der er flere skurke i denne sag: Universiteterne har opkrævet gebyrer, selv om de vidste, at det ikke kunne være lovligt. Og ministeriet har kendt til opkrævningen og har stiltiende accepteret denne. Så teknisk set bør universiteterne betale de opkrævede gebyrer tilbage, hvorefter ministeriet bør refundere beløbet", siger **Stinna Gammelgaard**, DSFs internationale ordfører. "Bagudrettet handler den om, at studenter skal have uretmæssigt opkrævede gebyrer tilbage. Bagudrettet handler den om, at der skal placeres et ansvar for, hvem der har stået for og godkendt den uretmæssige opkrævning. Fremadrettet handler den om at det principielt skal fastslås, at det helt enormt vigtige gratisprincip gælder for alle danske og for EU-borgere på kandidatuddannelsen".

Sendt i udvalg

Enhedslisten har stillet en lang række spørgsmål i sagen: "Ministerens svarede i starten

undvigende, men da vi havde søgt 25 kilo aktindsigt og dokumentation blev ministeren nødt til at tage problemet alvorligt. Og så fik han travlt med at vaske hænder og pålægge universiteterne skylden for den ulovlige opkrævning af gebyrer", fortæller Enhedslistens universitetsordfører **Johanne Schmidt Nielsen**. "Først herefter fastslog han utvetydigt, at danske universiteter ikke kan opkræve deltagerbetalning af studerende for undervisning på heltidsstudier, hvortil der er ydet taxametertilskud".

Ministeriet har sendt den betændte sag et udvalg, som skal se på, hvordan de danske regler om gratis uddannelse (teknisk) kan samarbejdes med andre lande, hvor der er brugerbetaling. Udvalget bestod af netop de parter på universiteterne, som har overtrådt reglerne, men han blev på samrådet presset til at acceptere, at DSF også får en plads i udvalget.

Tilbagebetaling?

Et udestående slagsmål er, hvem der skal betale de 15 mio. kr. tilbage, som er uretmæssigt opkrævet, siger DSF:

"Ministeriet har sagt, at opkrævningen af brugerbetaling er ulovlig, og at de studenter, som har betalt skal have deres penge tilbage. Men universiteterne gør ingenting. Aarhus' prorektor skal have sagt, at Aarhus ikke betaler noget, for Kammeradvokaten pålægger dem at gøre det! Men vi har ikke hørt om stu-

denter, som er blevet kontaktet af deres universitet og informeret om sagen og om, at de skal have penge tilbage", siger Gammelgaard.

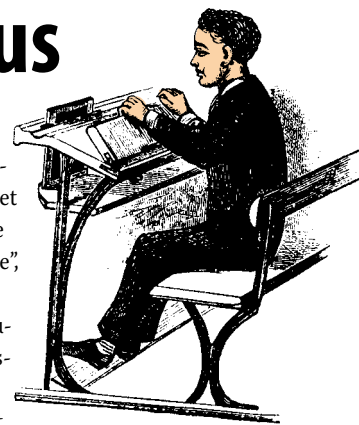
Universiteterne truer med at droppe Erasmus Mundus, hvis betalings-spørgsmålet ikke løses uden omkostninger for dem.

Pengemaskiner med biindtægter

Universiteter og Videnskabsministeriet har prøvet at bagatellisere sagen til kun at handle om 7 studenter, men den omfatter 300 betalinger, mener Enhedslisten og DSF.

Enhedslistens ordfører vil have pålagt et ansvar og fastslået gratisprincippet, som der ikke kan såes tvivl om praksis:

"Den aktindsigt, som vi har fået, fortæller, at universiteterne har været bevidste om at de var i en lovmæssig gråzone, og at de var ved at indføre brugerbetaling ad bagdøren. Og ministeriet har accepteret det ved deres passivitet", forklarer Johanne Schmidt Nielsen. "Sagen viser, hvordan det går, når universitetsledelser opfatter sig som pengemaskiner, der siger ja til alle bi-indtægter, selv om loven bøjes. Og så viser den i øvrigt, at med universitetsloven er der ikke længere et offentlig indsigts i, hvad universiteterne egentlig foretager sig".

I december spillede RUCs rektor og bestyrelse ud med et stort krisescenario: Der skal være budgetluft på 15 mio. Strammerne i bestyrelsen – med tidligere DR-direktør Christian Nissen som talsmand - krævede de hårde metoder i brug; med et snit skulle der opbygges en buffer og det kunne ikke ske ved at spare på 'tavlekridd', men kun ved 20-30 stillingsnedlæggelser.

FRA FRONTLINIEN

Men højlydte studenter- og medarbejderprotester førte til, at strammerne måtte acceptere en nærmere granskning af budgettet på de enkelte institutter. Og efter en undersøgelsesfase i januar og februar blev resultatet, at besparelser på fem institutter stort set kunne klares ved førtidige pensioneringer, ved deltid m.m. Samlet set nedlægges der 32 stillinger. Herunder altså 3-4 fyringer på Gorm Rye Olsens "globaliseringsinstitut" ISG, og de fik deres fyringsvarsel i midten af marts.

"Det er ulykkeligt med fyringerne. Men samlet set en positiv maveplasker i forholdet til bestyrelsens drastiske udspil, fordi det store fyringsscenario blev afværget. Studenter- og medarbejderprotester og fornuften sejrede", lyder vurderingen blandt de ansatte på RUC.

Hvorfor al den ståhej?

Tillidsmanden konstaterer: "Bestyrelsen accepterede i december en analysefase, hvor en drastisk nedskæringsbeslutning blev udskudt for at institutledere og medarbejdere – og hovedsamarbejdsudvalg - kunne gennemgå grundlaget. Det har ført til en positiv proces, fordi det lykkedes at afværge de meget drastiske scenarier. Budgetrevisionsarbejdet har været positivt, ikke mindst fordi direktionen, institutledere og medarbejderne har samarbejdet – og fordi medarbejderne har fået indblik. På fem ud af seks institutter fandt man

Hemmelige sparekataloger

Af forretningsordenen for RUCs bestyrelse fremgår at dagsorden og bilagsmateriale skal være tilgængeligt på hjemmesiden før mødet. Men sådan har det ikke været op til de seneste bestyrelsesmøder, for centrale dokumenter er blevet hemmeligholdt.

Offentligheden måtte således ikke se bilagsmaterialet til det vigtigste punkt på det seneste bestyrelsesmøde: "Valg af scenarier for budget 2008". FORSKERforum har derfor ikke set redegørelsen for de enkelte institutters sparekataloger.

Ved henvendelse på RUC var beskeden, at "det var besluttet, at det ikke skulle sendes ud". FORSKERforum bad Direktøren om forklare sagen, men han meldte aldrig tilbage.

FORSKERforum har klaget over hemmeligholdelsen.

RUC: Stor ståhej med ma

Bestyrelsens spareplan lagde op til 20-30 fyringer, som endte med mange frivillige. Processen gav nyt tillidsknæk i forhold til Rektor. Og det skaber forbitrelse.

Der var lettede miner i januar 2007, da RUCs ledelse havde redet første krise over ved at udnævne Henning Salling Olesen (ny bestyrelse) i december krævede budgetluft og fyringer. Og krise nummer tre opstod, da 3-4 er vip'ere fik fyringsvarsel - fordi

løsninger. Der har været 32 omlægninger og kun 3-4 fyringer – og i forhold til det tidligere scenario med 20-30 fyringer er det da positivt", siger Kenneth Reineche, som ikke vil kommentere den konkrete konflikt med Gorm Ryes dispositioner.

Nogle af de ældre og rutinerede RUC'ere udtrykker større forbitrelse over processen: "Vi har haft budgetkriser før, som under den gamle ledelse blev løst internt uden den store - offentlige - ballade. Derfor undrede det os, at Rektor og bestyrelsen spillede så drastisk ud i efteråret, for den efterfølgende ballade var forventelig. Hvorfor al den ståhej, for balladen var jo åbenlyst ikke nødvendig og slet ikke en proces eller en omtale, som RUC har brug for lige nu. Bestyrelsens og direktionens motiver kender vi ikke; det kan være simpelt ukendskab til RUCs fleksible organisation. Ellers der kan også være nogle, som synes, at nu skal der altså ruskes op i RUC?"

Halv sejr for 'autonome' protester

Poul Holm har balanceret på en knivsæg med bestyrelsen på den ene side og medarbejderne på den anden. Han har fremlagt og drøftet ting i Akademisk Råd og Hovedsamarbejdsudvalget. Han har inddraget og orienteret medarbejderne mere end tidligere – i en grad som han ikke behøvede, for Videnskabsministeriets fortolkning af universitetsloven betyder i praksis, at Rektor kan forelægge og drøfte, hvad der passer ham af vigtige sager. Men han har valgt samarbejds-linien, fordi han har brug for legitimitet nedad.

Det har han været tvunget til, for protesterne har været massive fra både studenter og ansatte. Som konsekvens af universitetslovens mangel på organer, hvor medarbejderne er sikret reel indflydelse, stiftedes nogle 'udenomsparlamentariske' talerør for pro-

testerne. Og Rektor og bestyrelsen har ikke kunnet overhøre protesterne.

Bestyrelsen havde formentlig ikke ventet så massiv modstand og så stor offentlighed. Mavelandingen på RUC er således en sejr for de autonome.

Der er da nogle, som er lykkelige, fordi de slap udenom nedskæringsrunden. 'Godt det ikke var mig, så nu er det nok bedst, at jeg holder kæft'. Andre syntes altså bare, at det er for galt. Men jeg skal altså ikke selv have noget klinket, for det er farligt at stikke snuden frem i disse tider. Jeg har selv følt, at jeg var i farezonen – så du får ikke mig til at lægge navn til"

Lektor i 50-60 års alderen

Men for bestyrelsen er det foruroligende, at de eksterne 5 stemmer stemte de 4 interne medlemmer ned. Universitetslovens eksterne politisering – at bestyrelsesflertallet er eksternt og at bestyrelsesformanden er eksternt - satte sig hermed for første gang åbenlyst igennem på et dansk universitet.

Rektor søgte legitimitet nedad

Rektor Poul Holm har lært en del, siden han tiltrådte 1. april 2006. Han startede med at skrive under på det berygtede "statusnotat", som tillagde den tidligere ledelse et *mis-management*, som skulle give ham og direktør Kirdan frit spil. Det notat tvang bestyrelsen ham til at trække tilbage efter måneders ballade, og direktør Kirdan blev forhenværende. (FORSKERforum gav en miljøbeskrivelse i november 2006: "Poul Holms stil og RUCs krise").

Det var Poul Holms første store ballade, hvor han lænede sig op ad en fyring, og siden

aveplasker

illige aftrædelser og 3-4 fyringer. Men
at institutleder fik lov at køre solo

... (to fra venstre) til prorektor. Krise nummer to opstod så, da be-
en institutleder fik lov at køre solo ...

har han spillet mere efter reglerne. En kilde tæt på begivenhederne siger:

"Hvis jeg var Poul Holm, ville jeg også bruge kræfter på at få ro og en vis grad af konsensus. Jeg ville også søge legitimitet nedad, dvs. personalets opbakning. Det har han faktisk gjort ved at inddrage Akademisk Råd og Hovedsamarbejdsudvalget".

Han gjorde det også i efteråret, da han spillede et relativt blødt budgetforslag ind til bestyrelsen, men det blev underkendt af bestyrelsens strammere, dvs. Christian Nissen og bestyrelsesformanden. Det udløste RUC-krise nummer to i december 2007 med et budgetunderskud på 15 millioner og 20-30 lurende fyringer.

Men Rektor har stadig sine tilbagefald, som da han snød Akademisk Råd i februar. Under indtryk af decemberballaden blev bestyrelsen nødt til at acceptere en udredningsfase, hvor hvert enkelt institut skulle redegøre for, hvordan de ville håndtere besparelseskra- vet (se den røde boks til højre).

Da rektor tyssede på prorektor

Centralt i krise nummer tre står, at mens det lykkedes fem institutledere i samarbejde med de ansatte at finde besparelsesformer, så meldte en sig ud af det spil. Gorm Rye Olsen fra Globaliseringsinstituttet kunne eller ville ikke spille med.

Det accepterede rektor Poul Holm, men i direktionens interne udredningsproces kunne prorektor Henning Salling Olesen ikke forstå Gorm Ryes argumentation og budgetopstilling. Af sit regnestykke havde Gorm Rye udeholdt frikøbsindtægter på 2,5 mio. kroner, som institutlederen fuldstændigt reserverede til køb af deltidsvip-undervisning eller til foryngelse af medarbejderstaben. Prorektor måtte selv grave disse budgettal

frem, for de var 'glemt' i Gorm Ryes første indmelding.

Gorm Rye: "Det er lodret ukorrekt. De har altid eksisteret. Mit argument er at der kun er frikøbspenge til undervisning, og at der skal købes frikøbsundervisning for de penge. Det har altid været sådan på dette institut i min tid. På et institut som dette med massivt undervisningspres, så skal pengene bruges på dette. Her er ikke mulighed for at rokke med ørerne. Jeg ved ikke, hvordan det er på andre institutter".

Prorektor mente ikke, at Gorm Rye var loyal overfor den opgave, som de øvrige institutledere havde spillet med på. Den store frikøbskonto gav et spillerum, så det ikke var nødvendigt at skride til fyringer nu og her.

Prorektor mente derfor, at beslutningsgrundlaget for Ryes ISG skulle gennemgås en gang til og beslutningen udsættes et par måneder. Men det var Gorm Rye og Rektor imod. Og altså også bestyrelsesflertallet på 5 mod de 4 interne medlemmer.

Ved et møde i Hovedsamarbejdsudvalget i midten af marts kom institutlederen og prorektor i åbent skænderi. Og da rektor Poul Holm tyssede på sin prorektor, og dermed markerede sin støtte til Gorm Rye, rejste Henning Salling sig og forlod mødet, smækkende med døren.

FORSKERforum har ikke kunnet få prorektors kommentar til forløbet.

Hardlinerne: At pisse i bukserne?

Mange tillægger de eksterne bestyrelsesmedlemmer et stort ansvar for balladen:

"Der er nogle, som vil se blod. Christian Nissen har jo optrådt som den selvudnævnte *hardliner*, men der skal jo være andre i bestyrelsen og i direktionen, som bakkede den linje op? Nissens stil med at spille oprykker kan jo opfattes som *stiliseret*, for hans dagsorden er tilsyneladende at RUC skal lære, hvordan en moderne virksomhedskultur virker. Og det mener han åbenbart bedst sker ved at en ledelse sætter sig i respekt ved drastiske initiativer".

Institutleder Gorm Rye var den eneste af de seks institutledere, som ikke kunne eller ville undgå direkte fyringer. Han er dermed også den, som nærmest har opfyldt bestyrelsens *hardliner-krav* om fyringer, så der kan skaffes en buffer, som holder på længere sigt. Der udtrykkes da også en lurende ængstelse hos mange af FORSKERforums kilder over for, om de fundne nedskæringsløsninger er kortsigtede:

"Man kan frygte, at det er midlertidige løsninger; at vi har pisset i bukserne for at få varmen, her og nu. At faldende STÅ-indtægter eller forskningsindtægter betyder, at nogle institutter skal fyre om et eller to år? Det ved vi ikke, men nu er alle i hvert fald klar over, at der skal spares og tjenes penge".

jø

Rektor snød Akademisk råd

Rektor Poul Holm har siden sin klodse- de entre på RUC for nogle år siden, lagt sig i selen for at vinde opbakning hos de ansatte.

Men Rektor har stadig sine tilbagefald, som da han snød Akademisk Råd i februar. Under indtryk af decemberballaden blev bestyrelsen nødt til at acceptere en udredningsfase, hvor hvert enkelt institut skulle redegøre for, hvordan de ville håndtere besparelseskra- vet.

Denne udredningsfase blev også gennemført, og Poul Holms sammenfatning blev accepteret af medarbejderne i Akademisk Råd og Hovedsamarbejdsudvalget. Poul Holm roste medarbejderne for deres samarbejde. Og medarbejderne godkendte Rektors skriftlige forslag til indspil til bestyrelsen – *dog med det forbehold*, at man ønskede yderligere udredninger hvad angik Gorm Ryes institut. Men det mundtlige forbehold 'glemte' Poul Holm, da han fremlagde sagen for bestyrelsen.

Medarbejderne "*spilledes samarbejds-kortet*", men Rektor bedrog dem. Og det var et tillidsbrud, som gjorde dem rasende: Hvorfor respekterer Rektor ikke medarbejdernes indspil? Og hvorfor sætter Rektor sig ikke i respekt overfor bestyrelsen?

Poul Holm: Jeg orienterede bestyrelsen

Der blev der indkaldt til ekstraordinært møde i Akademisk Råd marts med et punkt på dagsordenen: *Fremtidigt samarbejde med Rektor*.

Men Rektor mener ikke, at han har gjort noget forkert: "Jeg fremsendte de skriftlige udtalelser fra Akademisk Råd til skriftlig orientering til bestyrelsen, som altså var fuldt orienteret om udtalelsen, før den vedtog budgettet. Og så er det forkert, at rådet krævede særlig analyse af et institut – man instillede at de planlagte afskedigelser blev udskudt i to måneder, indtil årsregnskabet foreligger sidst i april".

Og så henviser han i øvrigt til, at det var en enig bestyrelse minus vip-repræsentanten, som i december ønskede et strammere budget.

RUC: Den magtfulde institutleder

Gorm Rye Olsen krævede fyringer, og det er hyre-fyre-politik, hvor han plejer sine egne faglige kæpheste, siger kritikerne. Fuldstændig ukorrekt, svarer institutlederen

Gorm Rye Olsen er institutleder på "globaliseringsinstituttet" ISG, og han er kommet i skudlinjen i den seneste RUC-konflikt:

"Gorm Rye er ikke ond, men han er meget lidt smidig", fortæller en af FORSKERforums kilder, som ønsker at være anonym."

Han har ingen ledelseserfaring og han lytter ikke. Og så vil nogle sige, at han er farlig, for han har sine helt egne dagsordener og har meget travlt med at få dem ført igennem. Han skifter mellem at være stille og rolig for at blive hidsig og forløbe sig, når han møder modstand. Der er tilfælde, hvor han har sendt mails ud til 90 personer, som han to dage efter måtte trække tilbage", fortæller en anden kilde.

INSTITUTLEDERES MAGT

FORSKERforums kilder kalder ham for utålmodig, andre for "urutineret" og "uprofessionel". Men ingen er i tvivl om, at han har dagsordener som følges. Mens fem andre institutledere fandt budgetløsninger uden fyringer, så har Gorm Rye stædigt fastholdt, at 2,5 mio. af instituttets frikøbsindtægter skal holdes ude af nedskæringsspillet, samt at hans institut må fyre 3-5 medarbejdere af "strategiske hensyn". Og dermed har han bragt sig i skudlinjen – og i frontlinjen i den generelle universitetslovs-konflikt, der handler om, hvor grænsen går for institutlederes suveræne dispositionsret.

Prorektor Salling Olesen har kaldt det en tvivlsomt argumentation, fremgår det af interne notater, som FORSKERforum er i besiddelse af. Prorektor henviser til, at strategien med at fyre faste lærere og friholde hele D-vip-kontoen for besparelser, også er personalepolitik og ikke bare strategi. Og

Udtalelse: Deltidslærerne og fyringer

"Deltidslærerguppen på RUC vil gerne udtrykke sin afstandtagen fra at 4 ansatte på ISG ud af 6 institutter store lektorskare skulle fyres.

Vi er af den opfattelse, at en solidarisk løsning have været langt at foretrække.

Nedskæringerne kunne være foregået ud fra en midlertidig nedsættelse af timetallet for alle VIP'ere på ISG eller ved f.eks. at afvikle den overarbejds-pukkel, som mange VIP'ere flytter foran sig - men også på en solidarisk måde".

*Generalforsamlingen i RUCs
Deltidslærerguppen 11. marts*

nogle af de 2,5 mio. kroner kunne være med i nedskæringsspillet.

Fyre-hyre

Men Gorm Rye har villet frede de 2,5 mio. kroner, fordi hans institut er meget 'undervisningspresset', så alle frikøbs-millionerne skal gå til direkte undervisning ved eksterne lektorer m.v. Og så henviser han i øvrigt til, at han vil have plads til fornyelse af staben.

"Med fyringer i luften er der et ubehageligt klima. Det er jo ikke noget, der gør folk arbejdslyderlige og kreative. Det skaber mistænkeliggørelse og konspirationsteorier. Og det gør det ikke bedre, at fyrings-kriterierne ikke er åbne, derimod blot har været en bred ramme som gav institutlederen frit spil: 'Afskediget af hensyn til begrænsede midler og den fremtidige strategi'. Det giver da anledning til overvejelser om institutlederenes motiver – og så går snakken, om det er politiske fyringer?"

Anonym RUC-ansat

Gorm Rye har da også direkte udtrykt, at i hans strategiplan indgår, at han vil have yngre folk ind i adjunktliggende stillinger og at de skal have udsigt til et lektorat. Nogle kritikere kalder Gorm Ryes strategi for 'fyre-hyre', dvs. at han har brugt besparelsesøvelsen til at skabe en buffer, så han kan få faglig fornyelse.

En kilde fortolker det sådan: "Det er da en god personalepolitik at love karrierestillinger til unge, hvis det ikke lige var, at han nu fyrrer lektorer for at skaffe pladsen. Og det absurde er jo, at han har fyret 3 lektorer, som pt. er på orlov og frikøbt, og at de faktisk netop er yngre. Blandt de prikkede er en meget produktiv økonom på 35-40 år! Det hænger jo ikke sammen, så Gorm Rye må have andre dagsordener".

Hertil svarer Gorm Rye: "Det er fuldstændig ukorrekt. Begrundelsen er, at der er relativt mange adjunktliggende stillinger finansieret ved to år fra forskningsrådet og et år fra vores institut. En del af vores selvbetaling kommer til udbetaling i 2009, og dem har jeg en forpligtelse overfor", forklarer han. "Og hvad angår aldersaspektet kan jeg henviser til, at jeg har fulgt forvaltningslovens krav om saglige begrundelser. For det første, at afskedigelser sker afbalanceret mellem de tre miljøer på instituttet: En på international udvikling, en på socialvidenskab og to på forvaltning.

Hertil kommer et yderligere aspekt. Der er en ubalance mellem økonomer og andre ud-

dannelser, især i forvaltningsmiljøet. Der er altså fortsat kapacitet her, så undervisningen kan gennemføres, selv om der sker nedskæringer".

Gorm Ryes egne kæpheste

Andre peger også på, at Gorm Rye i længere tid har lagt op til at gennemtrumfe oppumpning af sine egne faglige kæpheste:

"Gorm Ryes fagfelt er globalisering. Han har oprettet en studie-linie 'global studies', selv om der var et tilgrænset fagområde 'internationale udviklingsstudier'. Derfor har der været nogen diskussion af, om det bliver intern kannibalisme, hvor vi æder hinanden, men det har Gorm Rye ikke tid til at diskutere", fortæller en.

"Gorm Rye opfatter det, at han er blevet udpeget som institutleder som et carte blanche til at gennemtrumfe sit eget fagområde. Men når hans område skal opprioriteres, så må de andre dele af instituttet – forvaltningsstudier og socialvidenskab – betale. Og her kommer så fyre-hyre – tankegangen ind", siger en anden. "I korridoren lyder det ondsksfuldt, at Gorm Rye ser

Politiske fyringer

"Når et enkelt institut ikke følger op på en dialog, hvor medarbejderne påpeger besparelser uden fyringer er det foruroligende. Det er dog især foruroligende at der udmeldes intentioner om fyringer på ISG som begrundes i påtænkt fagligt kursskifte som ikke har været drøftet med personalet.

Ønsker ledelsen kursskifte må det ske i en dialog med medarbejderne og som udgangspunkt betyde at nedprioriterede områder for forskning og undervisning skal følges af plads til omskoling af medarbejderne. Sker det ikke kan man virkelig frygte for den frie forskning og angreb på undervisnings elementer som er afgørende for det hele universitet.

Besparelser må ikke bruges til politisk styring af forskning og undervisning og til indskrænkning af metodefriheden

Det er ikke acceptabelt at direktionen mod Akademisk Råds indstilling lader en enkelt institutleder -ISG- køre frihjul efter egne prioriteringer og bruger nedskæringer til at støtte sin egen linie. Noget sådan vil grundlæggende være undergravende for en videnskabelig institutions faglige legitimitet".

*Udtalelse fra institut ENSPACs
personalemode*

RUCs bestyrelsesmøde den 28. februar: Først flyttede bestyrelsesformanden dagens vigtigste punkt om spareplanen ned som sidste punkt på dagsordenen, dvs. fra kl. 15 til klokken 17. Så crashede 200 studenter mødet. Bestyrelsen og bestyrelsesformand Dorte Olesen udvandrede og afviklede mødet et andet sted for lukkede døre. Tilbage var studenterne og så institutleder Gorm Rye Olsen ...

frem til selv at besætte professoratet på området”.

Gorm Rye: ”Mit særlige felt er altså ikke global studies eller sikkerhedspolitik, som nogle mener, derimod EU” siger han. ”Jeg forstår i det hele taget ikke, hvad den anonyme kritik går ud på. Ingen på instituttet har taget afstand fra prioriteringen af ’global studies’. Der har tværtimod været betydelig begejstring, indtil nedskæringskravet.

Jeg forstår i det hele taget ikke, hvad den anonyme kritik går ud på. Ingen på instituttet har taget afstand fra prioriteringen af ’global studies’. Der har tværtimod været betydelig begejstring

Gorm Rye Olsen

Det nye fag er et Columbusæg, som er noget tværfagligt, som de ikke kan andre steder og som kan sætte os på landkortet og give os højere stå-indtægter (fra studenternes eksamensbeståelser, red.). Jeg synes, kritikerne skulle klappe i hænderne”.

’Socialdemokratisk velfærdsævl’

Nogle folk mistænker lige ud Gorm Rye for at prikke forskere, som sidder med nogle venstresnoede forskningsområder. Og de henviser til en sigende historie om Gorm Ryes faglige ideosynkrasier.

Han havde overfor en professor udtrykt, at instituttet skulle til at arbejde mere med

globalisering, som er Ryes eget felt, og at han i øvrigt var ’træt af alt det socialdemokratiske velfærdsævl’ – som der underforstået var for meget af på instituttet. Hermed hentydede han til et traditionelt forskningsfelt på RUC, som favner både på arbejdslivsforskning, forvaltning, socialpolitik, fattigdom osv.

De ansatte bemærkede, at Gorm Rye benægtede andre af professorens påstande, men ikke formuleringen om det ’socialdemokratiske velfærdsævl’?

”Det har jeg aldrig sagt”, svarer Gorm Rye. ”Fordi jeg ikke tog afstand, betyder jo ikke, at jeg har sagt det! Jeg kommenterede blot det mest uhyrlige i professorens rundsendte mail. Jeg kan jo ikke kommentere alt. Jeg forstår ikke, at den sag skal rejses igen. Jeg synes i øvrigt, at det er ubehageligt, at der refereres en intern mail på instituttet; det får jo folk til at lave selvcensur i fremtiden. Men jeg kan jo ikke kommentere på alt, hvad der siges om mig”.

Men når du tillægges ukorrekte påstande i en mail til dine 90 ansatte, så må du vel markere afstand hertil – ellers må folk jo tro, at du har sagt det?

”Jeg vil ikke diskutere, hvordan man skal opføre sig. Jeg har andet at lave end at tage afstand fra den slags påstande. Der siges en del, og nogle har det som en strategi for at undergrave min og rektoratets autoritet. Og det kan jeg ikke bruge min tid på”.

Ingen kattelem til udygtige ledere

I følge universitetsloven har institutledere stor magt, fx til at ændre faglig kurs på et institut:

”Problemet i universitetsloven er, at institutlederen er ansvarlig opad og ikke nedad. Det vil sige at lederen disponerer opad, men er uafhængig af personalets synspunkter. I samarbejdsrelationer er der nogle formelle procedurer, der skal overholdes, men lederen skal også formå at fange mange uformelle signaler og føre dem ud i livet”, siger en tidligere ansat på RUC.

”Det er godt, hvis man har en god leder og forfærdeligt, hvis det er en dårlig. Universitetsloven beskriver udførligt, hvordan ledere udpeger hinanden. Men der er ikke en kattelem, hvor medarbejderne kan skille sig af med en ufleksibel eller dårlig leder, og det er dybt problematisk. Det er også ulogisk, at man har fået en stærk leder med betydelig kompetence og ansvar. Men der er ingen ’checks and balances’, så en magtfuld, dårlig leder får ikke nogen modsigelse. Og han kan ikke fyres. Resultatet bliver en knuget stemning”.

Henrettelser og dressur

Den dansk ledelsesguru Ole Fogh Kirkeby har ikke meget til overs for universitetsreformerne. Der tages ikke hensyn til, at universitetsverdenen stiller særlige krav til selvstyre og ledelse. Og de nye ledere har magt som kejsere

"Lederskab på universiteterne? Det går ufatteligt forfærdeligt. Staten bliver kørt af en liberalistisk regering, og alt bliver drevet af bundlinjetænkning. Penge. Så man importerer de dårligste ledelsesværktøjer, værktøjer som man for længst har forladt i det private erhvervsliv. Man kan jo ikke udstede befalinger i vidensbaserede virksomheder. Men det er det, de gør. De aner ikke, hvordan man leder."

INTERVIEW: LEDERSKAB

Professor og idéhistoriker **Ole Fogh Kirkeby** er en af landets ledelsesguruer. Hans bog *"Det nye lederskab"* er blevet en bestseller – og han er en eftertragtet foredragsholder både i den private sektor og hos offentlige virksomheder. Det er en sjælden kombination.

Hvis Ole Fogh Kirkeby skal opsummere: Hvad kendetegner så den nye universitetsledelse?

"Henrettelser og dressur", lyder det kontante svar.

Renæssancemenneske på universitetet

Selv kalder sig selv for "stoisk filosof", selvbeherstet og uforstyrret. Men han er også det, man kalder en klassisk intellektuel eller måske nærmere *et renaissance-menneske* – forfatter, klassisk violonist, filosof, dr.phil., professor. Læg dertil respektløs fritænker/åndelig fribytter.

Da FORSKERforum møder ham er han ikke stoisk, han ligner og lyder mere som den sure og kyniske Diogenes:

"Synes du ikke, det er vidunderligt at tale med et menneske, der nærer den mest ekstreme foragt for de fleste ledere i den akademiske verden - hvilket jeg gør?"

Hvorfor?

"Fordi de ikke dur."

Han smækker hånden tungt i bordet, så hans tre kraftige ringe klikker mod egetræet.

"Du har ikke fanget mig på min bedste dag," siger han. Så er det sagt.

Vi sidder på Smalle Pub med rafflebægerlyd i baggrunden og i tåger af røg fra cigaretter, cerutter og professorens egen pibe. I gå-afstand fra Porcelænsbryggeriet på Frederiksberg, hvor Ole Fogh Kirkeby har sin gang, som leder af Center for Kunst og Lederskab på CBS.

18 timer i døgn

Han er trætt: "Jeg har besluttet at trække ned, jeg har arbejdet 18 timer i døgn i mange år – jeg er professor, og jeg er direktør for en virksomhed, jeg har lige skrevet sidste bind i min filosofiske trilogi, jeg skriver skønlitteratur, jeg er professionel musiker, og jeg er hele tiden ude at holde foredrag. Men jeg er over 60 ..."

Han var forleden på hospitalet med hjertekvababbe: "Jeg kan ikke holde til det i længden", siger han, men det virker ikke som om han selv tror på det – altså at han vil trække ned. Han brænder for meget, er for engageret.

"Kan jeg få en Lefte?"

Universitetet: Fra stor frihed til total styring

Ole Fogh Kirkeby er et kreativt brokkehoved. Han er ikke bange for at skyde hårdt. Men han er også et menneske fuld af opbyggelighed, når han taler om hvad, der kræves af den gode leder. Det er det, der optager ham mest, og det er opbyggeligheden han er blevet kendt for derude, hvor man efterspørger ham som *konsulent og foredragsholder*.

Sine idealer henter han fra Antikken, fra Platons Akademi med dets forestillinger om dannelse og livslang læring. Og fra Kants etik, der præger hans ideer om den gode leder - og om universitetet som sådan.

Men det går ikke godt med universitetet. Hverken som institution eller med lederskabet: "Vi er gået fra et system med meget stor frihed til en verden med total styring. Så universiteterne er i et interregnum – i en fase - hvor man ikke ved, hvordan fanden man skal gebærde sig – og så får du mennesker til at lede, som ikke ved, hvordan fanden de skal håndtere det: De udpegede ledere. Resultatet er, at miljøerne smuldrer. Der er ingen synergi, intet samarbejde, ingen bevægelse mod det samme sted."

Vi er gået fra et system med meget stor frihed til en verden med total styring. Så universiteterne er i et interregnum – i en fase - hvor man ikke ved, hvordan fanden man skal gebærde sig.

Ole Fogh Kirkeby

Universitetet til forskel fra andre organisationer

"Noget af det, der adskiller et universitet fra andre virksomheder - og som gør det til en særlig stor ledelsesopgave - er de *paradigmatiske forskelle*. De betyder meget for folk. Nogle er luhmanianere, nogle er fænomnologer, nogle er fanden og hans pumpepestok – men det betyder jo alt for dem. Som leder har du altså ikke blot at gøre med de forskellige disciplinære perspektiver. Hos os har vi for eksempel virksomhedshistorikere, virksomhedsfilosoffer, organisationsteoretikere, som du som leder skal skabe en fælles sag omkring. Men du skal også skabe en fælles sag om forskelle af paradigmatiske art, for-

skelle som er meget dominerende", forklarer professoren.

"For eksempel har du de folk, som mener, at de er luhmanianere, og at de er meget forskellige og meget bedre end foucault'ianerne. Du kan sammenligne det med IT-specialister, der arbejder med forskellige operativsystemer. Den ene med Windows, den anden med Mac. Som leder skal man være i stand til at vise dem, at lighederne er større end forskellene. Men det kræver jo, at man kan overskue paradigmerne. Det vil sige, at når man skal lede sådan et sted, skal man virkelig have et vist intellekt, samtidigt med, at man skal besidde ledelseskapacitet. Den slags mennesker findes der ikke så mange af."

Hvilke konsekvenser får det?

"Det hele falder fra hinanden. Folk samarbejder ikke. Trækker ikke på samme hammel, arbejder ikke for samme sag."

Lederne har ekstra-magt over universitetslærerne

For at gøre ondt værre har selve lederpositionen på universiteterne en ganske særlig karakter: Universitetets udpegede ledere har magtbeføjelser i en grad, som går langt videre end lederne i den private sektor: "De bestemmer jo over universitetslærernes liv, fordi vidensaktiviteten er bredt funderet på undervisning, forskning og formidling. I private firmaer har du dog forskellige afdelinger, til forskning eller produktion. Og de afdelinger kan du ikke bare lukke, for så eksisterer virksomheden ikke. Men de ledere, som er på universiteterne, de kan oprette og fjerne og bestemme over områder, som de vil. De er som kejsere", siger Fogh Kirkeby.

I universitetsverdenen tager folk lederjobbet af tre årsager, mener han: Enten fordi de er for dårlige til at forske, eller fordi de vil have flere penge, eller fordi de vil have mere magt. Sådan er det ikke i det private erhvervsliv - med mindre altså du er helt oppe i toppen af det private erhvervsliv, hvor der eksisterer nogle *alligatorer*, som kører i deres egne bassiner. Men generelt i organisationer bliver ledere langt hen ad vejen ledere, fordi de er forpligtet til det. Det er en af grundene til, at lederne i det private generelt er langt bedre mennesker..."

Ifølge Ole Fogh Kirkeby er det et problem for Universitetet, at der ikke eksisterer et lag af medarbejdere, der bliver trænet op til at være ledere:

"Vi mangler leder-kadrer. Mennesker du kan hente ind som ledere fra dine egne rækker. Ledestalentet mangler og erfaringen med at lede en vidensbaseret virksomhed er for lidt udviklet. Man kunne for eksempel

(Foto: Scarpix)

Ole Fogh Kirkeby

godt tage en person, der har ledet for eksempel en it-virksomhed i 5-10 år og gøre ham til direktør. Men de skal helst have været i universitets-systemet. Og de kompetencer er ikke skabt endnu."

Universitetets store formål

I sin bog 'Det ny lederskab' definerer Fogh Kirkeby den gode leder som den, der i sig selv er et udtryk for den store sag, for den virksomhed han skal lede. Når det gælder universiteterne, hvad er så den store formål?

Den store mand med skægget tænker sig godt om, før han svarer: "Det er at skabe en generel basis for et demokrati. Universitetets opgave er at skabe en basis for en allround dannelse og samtidigt at sørge for dens formidling. Sådan har det været siden grækernes 'paideia' – den livslange læring, der skaber det sande menneskets i dets sande form", forklarer han i en klassisk universitetstradition.

"Universitetets fornemste funktion er at være den store skole for samfundet. Og ikke det der er blevet: at uddanne eksperter. Det er en stor fejl. Jeg talte med en virksomhedsleder fra Ericsson for nogle år siden, han sagde, 'hver gang vi får en nyuddannet, så koster det os en million at socialisere ham, og når vi er færdige, så skrider han til Nokia...'"

Men universitetet skal ikke uddanne eksperter. Universitetet skal uddanne mennesker, som er i stand til kritisk at tilegne sig viden: "Tag det gamle myndighedsbegreb – de tre vanvittigt flotte begreber fra [Kant's, red.] Kritik der Urteilkraft: At kunne sætte sig i enhver andens sted, at kunne tænke selvstændigt og at være i 'übereinstimmung' – altså harmoni med sig selv – et begreb,

der stammer fra Platon. I dag har de private virksomheder overtaget den opgave, mens universitetet bliver brugt til at uddanne specialister, altså idioter - snævre eksperter med en hurtig uddannelse, der ikke kan bruges til noget."

Universitetets fornemste funktion er at, være den store skole for samfundet. Og ikke som det er blevet: at uddanne eksperter. Det er en stor fejl.

Ole Fogh Kirkeby

Pop på universitet uden kritisk potentiale

Universitetet som ekspertfabrik er da noget af en diagnose, som kræver uddybning: *Hvad sker der så med de unge på universiteterne?*

"Hvis ikke universitetslærerne beskytter de studerende – altså virkeligt beskytter – så vil universitetet miste sit kritiske potentiale. Det, du ser i dag, er, at alle curricula bliver mere og mere ensrettede; ensrettede efter den amerikanske kultur, som jeg ikke giver meget for – bortset fra naturvidenskaben og nogle store forfattere. Resten er stort set pop."

"Som universitetslærer skal du give de studerende retten til specialevalg, som er hamerkritiske" siger han. Som eksempel anfører han, at de kunne undersøge den problematiske aktivitet i nogle af de store amerikanske firmaer, Deloitte & Touche, McKenzie osv. Disse firmaer gennemfører månedlige evalueringer af medarbejderne på den måde, at medarbejderne evaluerer sig selv. Der er et pointsystem, der udløser bonus. Får de mange points, bliver de partnere; hvis de ikke bliver partnere, så bliver de smidt ud!

Ideation - seks "kreative kapaciteter":

"Skarpsind – Suverænitet – Ideation – Omtanke – Improvisation – Modtagelighed. Alt sammen sammenfattet som **ideation**: Evnen til at kunne skabe klare mentale forestillinger om noget, andre endnu opfatter som kompliceret eller svævende."

Ole Fogh Kirkeby

"Med den personalepolitik destruerer man enhver solidaritet på gulvet. Det er dig eller mig. Hvem af os kan score højest? Og det er det samme system der i praksis eksisterer på universiteterne. Man skal konkurrere og konkurrere og konkurrere", siger han og mener underforstået, at det ikke er ubetinget sundt for den kritiske kreativitet.

Afsporet vidensledelse

"Konkurrence er den fremherskende vidensledelse. Man kappes om hvem, der er bedst. Men der er ingen generøsitet i systemet. Hvad jeg ikke gør, det skal den anden gøre og omvendt. Så for mig gælder det om at gøre så lidt som muligt, samtidigt med at jeg får så meget *credit* som muligt. Det er den bitre sandhed. Hver gang jeg bliver rost, så bliver de andre ikke rost. Jeg tror universiteterne er det mindst tolerante miljø der findes – måske bortset fra de store orkestre."

Men hvad er der gået galt?

"Jeg ved det ikke...", tænker han. "Jo mere dybtfølt subjektiv ansvarlighed et menneske har, jo bedre opfører det sig – men hvordan man lærer det – det ved jeg fandeme ikke. Men universitetet er meget dygtigt til at sætte dybtfølt uansvarlighed igennem."

Hænger det sammen med ny ledelsesform, eller har det altid været sådan?

"Det har altid været sådan. Tidligere har det været legitimeret i hierarkier – og hierarkier er jo gode i den forstand, at de gør magten mere gennemskuelig, samtidigt med at de beskytter dem, som er underkastet magten, fordi de ved hvilke krav, der stilles til dem. Det skal du ikke glemme."

Det nye problem er kontraktstyringen: "Men kontrakterne er ikke formuleret præcist, de er ikke specifikke. Derfor siger jeg altid til lederne: Lav jeres egne evalueringer med jeres egne helt klare kriterier. Så når Dommens dag kommer, kan I fortælle, hvorfor I har gjort, hvad I har gjort. Men samtidigt ligger der så det problem, at du er nødt til at udvikle dine evalueringskriterier, for ellers kan du ikke udvikle din organisation."

Og her må FORSKERforum så slippe ham, han er på vej ud af døren, for at give et af sine mange kurser.

TKW

Hvad tænker erhvervsfolk

'Jeg er lidt træt af, at universitetet mener at være noget helt særligt' siger erhvervsmanden Erik Bonnerup, netop a

Hvordan tænker erhvervsfolk universitetet?

Det spørgsmål havde den opsøgende reporter med på blokken med store bogstaver, da han skulle interviewe **Erik Bonnerup**. Han er interessant for universitetsverdenen, fordi han efter en lang forvaltnings- og erhvervskarriere blev udpeget til formand for KVLs bestyrelse i perioden 2003-07 og derefter havde en kort periode i KUs bestyrelse, hvor han gik af ved årsskiftet.

INTERVIEW: BUNDLINJEN

Bonnerup var således *arketyper* på den nye ledelse, som Regeringen gerne ville have ind: En bestyrelse med eksternt flertal med en erfaren erhvervsmand i spidsen.

Så hvordan tænker erhvervsfolk universitetet?

"Altså, der er lige så mange forskellige myter om universitetsfolk hos erhvervsfolk, som omvendt. Efter min opfattelse skiller de to verdener sig selvfølgelig på en række punkter ud fra hinanden, men de har mange ting til fælles, fx ledelse, strategier m.m.," svarer han og fortsætter:

"Men erhvervsfolk bliver mistroiske over for elfenbenstårnet, når forskere har svært ved at forklare, hvad de beskæftiger sig med, og hvad der kommer ud af det; og når det nærmest er lidt utidigt, at de bliver spurgt. Hvis man får sin løn fra det offentlige, så må man også kunne redegøre for, hvad man laver.

Og erhvervsfolk har nok også den opfattelse, at der tidligere ikke var meget ledelse på universitetet. Under det gamle selvstyre med Konsistorium gik der vist meget tid med snak; det var svært at få taget beslutninger og det tog alt for lang tid".

Bundlinjen

I erhvervslivet er succeskriterierne bundlinjen, blå eller røde tal? Hvad er bundlinjen for universitetet - hvordan måles kvalitet her?

"Det er altid svært for offentlige virksomheder, for der er ingen konkurrenter, som du kan måle dig på, som vi kunne, da jeg var direktør i DANICA, hvor vi måltes på overskud og markedsandele. Men universitetet skal måles på, om de laver god forskning, undervisning og formidling", siger han og tilføjer: "Men målingen og kontrollen er gået over gevind. Rigsrevisionen og andre kræver nidkært detaljerede målepunkter, fx i udviklingskontrakterne, så det nærmere ligner meningsløst bogholderi. Hvad forstand har de egentlig på kvalitet på universiteterne? Det er irritationsmomenter for det daglige arbejde, og det værste er, at det er regler, som forhindrer universiteterne i at udvikle sig. Det er ledelsen, der ved det og må reagere, hvis kvaliteten ikke er i orden".

Klassiske universitetsfolk

Universitetets formål er at forske, undervise og formidle. Klassiske universitetsfolk siger, at en sådan videns-institutionen kræver stor medindflydelse for medarbejderne for at motivere dem. Og at det altså gør universitetet meget anderledes end en gummistøvlefabrik?

"Jeg kan ikke anerkende, at universitetet er en helt anderledes institution end fx Microsoft, hvor der også forskes, formidles og undervises. Jeg er lidt træt af, at universitetet skulle være noget helt særligt eller noget meget mere sammensat. Man skal passe på ikke at føle sig overlegen. Selvfølgelig er der forskel på, hvad et universitet og en gummistøvlefabrik laver, men ingen af stederne går det uden engagerede medarbejdere", siger han, for straks at komme ind på sin hovedtanke: Prioritering.

Hvad vil Bonnerup sige til den universitetslærer, som klager over stigende arbejdsbelastning med undervisning, hvor de er nødt til at bruge fritiden til at forske? Og som klager over, at der bliver mindre og mindre spillerum og penge til fri forskning?

"Jeg kommer til at lyde helt finansministeriel: Men jeg har svært ved at forstå, at der er blevet færre ressourcer. Og en diskussion om manglende ressourcer vil fortsat være der, hvis man tilførte universitet 100 eller for den sags skyld 500 mio. ekstra! Ressourcer skal altid prioriteres. Og så jeg vil gerne tilføje til spørgsmålet om de mange regler og de få midler, at de skal lade være med at bruge for meget tid på at klage over fjantede regler, og i stedet bruge de frihedsgrader, som faktisk findes på universitetet ..."

Sundhedsvidenskab redder liv ...

"Uanset hvilken organisation, så skal der prioriteres. Det er ledelsens opgave at få noget for pengene, at sørge for at nogle ikke slapper for meget af, og finde ud af, hvor organisationen skal satse. Det synes jeg godt, man kunne være bedre til på universitetet".

Og her starter den opsøgende reporter og interviewofferet så en timelang runddans, hvor reporteren om og om igen kredser om spørgsmålet, *hvem* der skal prioriteres, *hvad* der skal prioriteres – og *om* det er 'nytte- og relevans', som skal være kriteriet for prioriteringer?

I komprimeret form lyder Bonnerups svar: "Ressourcer er altid begrænsede. Hvis man lader være at prioritere, er det også en prioritering. Jeg mener ikke, at disse prioriteringer

alene skal være politikernes, men også universitetets interne, fx en afvejning af hvordan sundhedsvidenskab, som kan redde menneskeliv, skal prioriteres i forhold til teologiske studier i det gamle testamente".

Det klassiske universitet er defineret ved at alle hovedområder – lægevidenskab til humaniora – er repræsenteret i fagviften, at man har et fagligt beredskab på alle fagområder og at interne prioriteringer er faglige?

"Det er måske netop problemet, at man er for fastlåst i tanker om 'det klassiske universitet'. Samfundet har nogle forventninger om, at universitetet bidrager til at løse samfundsvigtige opgaver. Der er opgaver, hvor samfundet kan stille særlige krav, fx på sundhedsvidenskab, farmaci og veterinærvidenskab/jordbrug. Og disse opgaver skal ikke defineres af politikere og embedsmænd. Universitetet må selv bidrage til at prioritere, hvad der er vigtigst. Hvis et universitet kender sin besøgstid og prioriterer, så ville jeg som beslutningstager lytte og kvittere for en sådan prioritering"

Hvor langt kan overliggeren sænkes på 'unyttige' fag?

Bonnerup har i nogle år været indskrevet på KU som historiestuderende (på åben uddannelse). Hvis nytte-kriteriet skulle føres til yderste konsekvens på historie-studiet, så ville det vel begrænse sig til de færdigheder, som kræves af en gymnasielærer – mens historisk grundforskning er lige meget, for det er umiddelbart 'unyttigt'?

"Det er jeg helt uenig i. Jeg taler jo ikke om alt eller intet. Der er da f.eks. noget, som hedder almen dannelse og kultur, og derfor skal der da være mere end gymnasieuddannelsens krav i et historie-studium. Men historie-studiet må så acceptere, at der stilles krav. Og – sat lidt på spidsen – så er det da lige meget, at vi får mere dannelse, hvis vi dør på grund af manglende ressourcer til sundhedsvidenskaberne. Det er da en prioritering, som man ikke bare kan lukke øjnene for".

Men med nytte- eller relevans-kriteriet er der jo ingen nedre grænse for, hvor langt overliggeren kan sænkes på fx humanistiske fag-

Erik Bonnerup har i et par år været indskrevet på hist studiets åbne uddannelse:

"Det som måske har overrasket mig mest er, at der IKKE er så stor forskel på det at studere i dag, som der var i 1960'erne. Krave ikke urimelige, men man kommer ikke sovende igennem for der er meget læsestof. Og så er det i øvrigt fantastisk vi har et samfund, hvor man som pensionist kan blive meget åndeligt – og så for bare 2900 kroner halvårligt..."

Folk om universitetet?

... eller noget meget mere sammensat end andre organisationer, ...
... fgået som bestyrelsesformand og -medlem

... områder, som ikke kan legitimere sig med umiddelbar nytte?

"Det er jeg igen helt uenig i. Det kan man ikke sige noget absolut om. Min pointe er bare, at argumenter om det klassiske universitet og en bred faglighed ikke er andet end floskler, hvis man ikke konkretiserer, hvad man mener med det, og hvad det er, universitetets fag skal lave. Og jeg synes f.eks., det er forkert, hvis universiteterne får ti procent flere midler, og at de smøres bredt ud over alle fagområder. Der må da prioriteres".

Med disse grænseløse nyttebetragtninger bekræfter Bonnerup egentlig klassiske universitetsfolks fordomme om erhvervsfolk med snævert sigte på 'nytte og relevans' samt anvendelsesorientering?

"Det er jo svært at gøre noget ved fordomme. Men tingene er jo ikke bare sort-hvide. Jeg er ikke bare interesseret i 'nytte', jeg er interesseret i 'kvalitet'. Men som udenforstående og leder vil jeg gerne stille krav til universitetsfolk om, hvad de bidrager med. Altså: Hvis folk har nørklet med noget i årevis uden resultat, så skal der være nogle som siger, at de skal finde på noget andet. Den frie forskning er vel ikke frihed til ikke at lave noget".

Hvem har magten til at prioritere?

Universitetets opgave er at tjene 'almenvellets interesser'. Men hvem bestemmer, hvad der tjener samfundet bedst? *Og hvem skal have magten til at prioritere – skal det være erhvervsfolkene i bestyrelsen eller fagfolket på universitetet?*

"Det er et vigtigt spørgsmål, men du får et radikalt svar: Det er både-og. Parterne drøfter jo prioriteringen i den samlede bestyrelse. Men det er da rigtigt, at hvis man ikke kan blive enige, så skærrer bestyrelsens flertal igennem – men det vil være en ulykkelig situation", svarer han. "Og det er da rigtigt, at med universitetsloven er der sket en 'afbalancering' i forhold til omverdenen. Jeg vil ikke kalde det politisering af universitetet – og man kan i øvrigt spørge: Der skete vel også en under den gamle universitetslov med stor medarbejderindflydelse?"

Hvornår har universitetet gjort det godt nok?

Universitetsdemokratiet blev afskaffet, fordi politikerne var mistroiske overfor den styreform. Men hvornår har universitetet gjort det godt nok, så mistroen forsvinder og politikerne giver slip på detailstyringen?

"Mistroen er ikke noget, som alene omfatter universiteter, det gælder også anden offentlig virksomhed. Jeg ved ikke, om mistroen kan afskaffes; embedsmænd opfatter det jo som sin opgave at kontrollere sektoren, så der ikke en dag dukker en sag op, som kan bringe deres minister i uføre. At det så ikke kan forhindres ved nok så mange regler, er en anden sag".

jø

KU: 'Konvoj-princippet'

Erik Bonnerup har været bestyrelsesformand på KVL og da KVL blev fusioneret ind under KU, blev han menigt bestyrelsesmedlem her. Men hvad er så forskellen på KVL og KU?

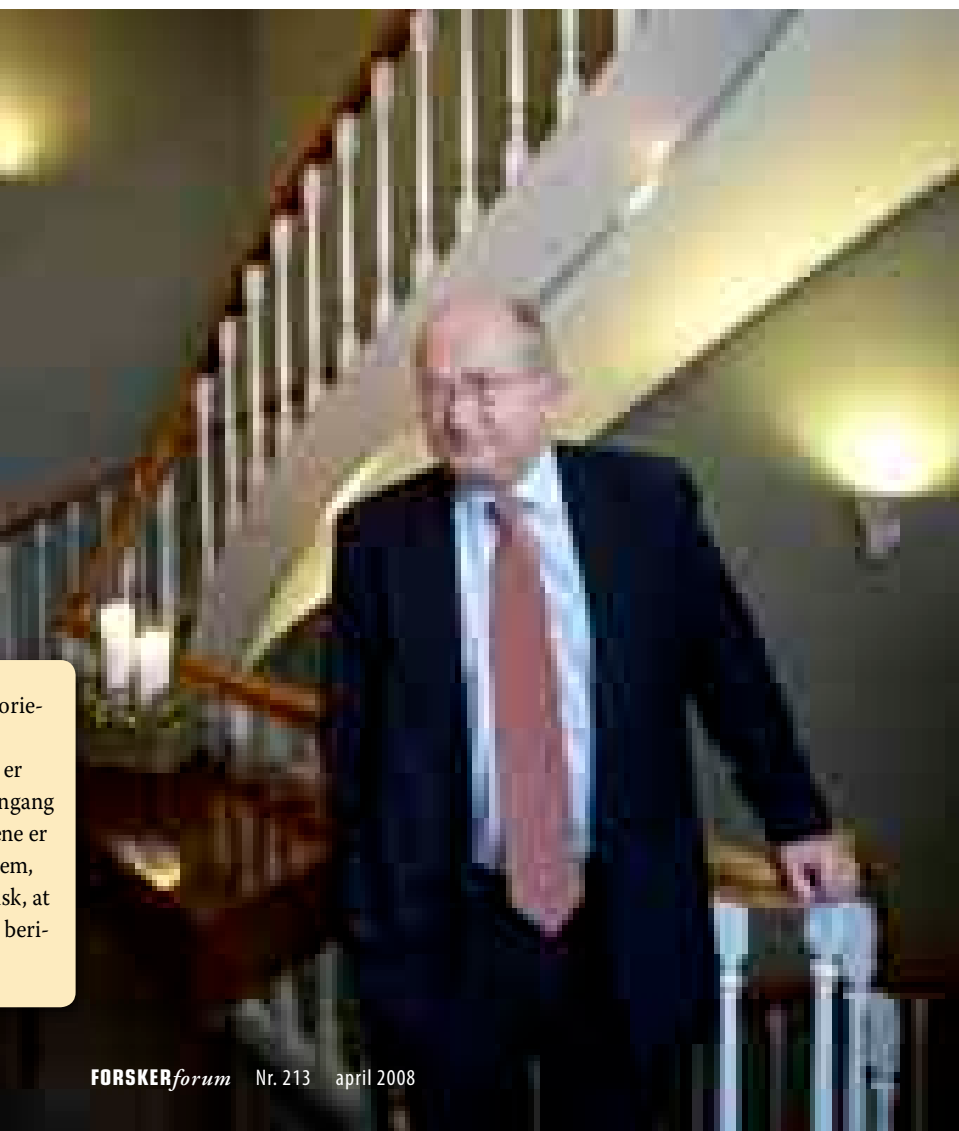
"Der er for mig at se fortsat betydelig forskel. Det var en fornøjelse, at KVLs organisation var hurtige til at få taget nogle strategiske beslutninger og få implementeret de nye ledelsesformer, jf. universitetsloven. KU er meget større og meget ældre. Det betyder nok også noget, at KVLs aktiviteter er noget tættere på det praktiske liv end dele af KU.

Argumenter om, at KU har en meget bredere faglighed – fra lægevidenskab til humaniora – tror jeg ikke har den store betydning. Men kulturen er forskellig, hvor det er mit indtryk, at 'konvoj-princippet' – at man skal vente på den sidste robåd – har præget KU. Her er der fortsat længere beslutningsgange, hvor mange og meget skal inddrages".

Bonnerup savnede i den korte tid, han var med, prioriterings-diskussioner på KU:

"KUs prioritering – og det skyldes ikke universitetslovens rammer – havde jeg det svært med, for den betød bl.a., at jeg aldrig blev involveret i de overordnede prioriteringer, fx en afvejning af om sundhedsvidenskab, som kan redde menneskeliv, skal prioriteres højere end teologiske studier i det gamle testamente. Jeg savnede en overordnet diskussion i bestyrelsen af, hvad der skal satses på.

Jeg hørte flere gange det udsagn, at KU skal være et universitet med fremragende grundforskning, og at anvendt forskning underforstået er knap så fint. Men det er jo ikke et enten-eller. Det er efter min mening en helt forkert måde at stille tingene op på. I mine øjne er der bare noget, der hedder fremragende forskning eller dårlig forskning".

orie-
er
ngang
ne er
em,
sk, at
ber-

US absurdo-indeks

1. US-studerendes begrundelse for at gå på college: 'At forældrene ønskede det' (pct.) 46,4
2. Førsteårs US-studerende (pct.), som keder sig i timerne 40,9
3. Førsteårs studerende (pct.) som mener, at gennem hårdt arbejde kan enhver få succes i USA 77,6
4. Førsteårs studerende (pct.) som mener, at den enkelte kun kan ændre lidt på samfundet 27,0
5. Andelen af fastansatte US-universitetslærere (pct.), som regner sig for hhv. liberal og højreorienteret 49/14
6. Andel lærere (pct.) som angiver at have størst interesse i hhv. undervisning og forskning 33 / 41
7. Andel lærere (pct.) som mener, at 'tenure' (livsvarig fastansættelse) er central for at tiltrække de bedste hoveder 67
8. Andel lærere (pct.) som mener, at den enkelte kun kan ændre lidt på samfundet 20
9. Andel lærere (pct.) på hhv. offentlige og private universiteter som mener, at studenterkvaliteten er tilfredsstillende 52 / 75
10. Andel lærere (pct.) som mener, at personalet er tilstrækkeligt inddraget i beslutninger om akademiske forhold 45
11. Andel lærere (pct.) som mener, at universitetet har som høj prioritet at hyre 'stjerner' til fakultetet 49
12. Andel universitetspræsidenter (pct.), som har bil med i deres kontrakt 51
13. Andel universitetspræsidenter (pct.), som har forbeholdt sig ret til at påtage sig eksterne konsulentjob 70
14. Andel universitetspræsidenter (pct.), som har betaling af tuition-fees for familiemedlemmer med i kontrakten 29
15. Gnsn. årsløn (US \$) til professorer på hhv. statslige og private universiteter 103.000 / 128.000
16. Gnsn. årsløn (US \$) til universitetspræsidenter 417.000

(Kilder: The Chronicle Almanac 2007-08, aug.07)

Lønkamp på

1 pct. mere i løn giver 2 pizzaer ude

Skal lønstigninger gå til enkelte medarbejdere eller skal de smøres bredt ud?

"Arbejdsgiverne argumenterer med, at det er bedre at belønne enkelte medarbejdere med et stort løntillæg i stedet for at give hver enkelt en lønfremgang på fx 1 procent. Men 1 pct's lønfremgang vil faktisk give mig en lønforbedring på \$722 om året. Det kunne betale, at jeg og mine børn gik ud og spiste pizza to aftener om måneden – 24 dage, hvor jeg ikke behøvede at lave mad om aftenen".

Den amerikanske økonomiprofessor Saranna Thornton fra Hampden-Sydney College ved Washington (DC) har gennemgået, hvad selv små lønstigninger betyder for en almindelig universitetslærer:

"Arbejdsgiverne giver gerne en universitetspræsident en lønforhøjelse på \$50.000 eller rekrutterer en højprofileret professor med \$50.000 ekstra. Argumentet lyder, at det er

amerikansk

fra om måneden til hele familien ...

meget bedre for rekruttering og arbejdsmoral at give enkelte høje lønstigninger til topadministratorer og –forskere. Det er også billigere at give 10 pct. lønstigninger til enkelte end det er at give 2 pct.s stigninger til mange, hedder det. Men argumentet er forkert af mange grunde. Godt nok kan \$732 ikke betale for en familieferie eller for møblement til min stue eller til at forny et tolv år gammelt loft. Osv. Men det kunne gøre mit liv lidt lettere og fornøjeligt, jf. pizzaerne”.

Og bortset fra det, så ville en 1 pct.s lønstigning betyde, at gennemsnitslektoren (ass. professor) med en årsindkomst på \$58.662 faktisk ville få forhøjet sin livsindkomst med \$17.599 over en 30-årig karriere

Det har Thornton beregnet i et notat til den amerikanske professorforening AAUP, men hun gør opmærksom på, at pizza-regnestykket står for hendes egen regning...

Bananas lønninger

2 mio. kr. i årsløn til universitetspræsidenter og 4,5 mio. kr. årligt til universiteters fodboldtrænere

En amerikansk professor tjener i gennemsnit \$101.774 årligt. Til sammenligning tjener universitetspræsidenter \$416.719 (2006), eller 2.080.000 kr. med en \$US-kurs på pt. 5 kr.

Præsidenternes løn er gået bananas over den sidste tiår periode med 35 pct.s lønstigninger, hvor almindelige universitetslæreres lønninger blot steg med 5 pct. (1995-2006).

Lønningerne mellem de enkelte universitetspræsidenter varierer dog enormt meget: Præsidenter på de 20 pct. mest højprofilerede offentlige eller private universiteter tjener typisk knap 4 mio. kr. årligt – enkelte meget mere - mens præsidenter på de 20 pct. mest lavtprofilerede tjener mellem 600.000-1.000.000 kr.

Direktører og dekaner

Også det administrative lag – 'DJØFerne' – i det amerikanske system er relativt vellønnede. Gennemsnitslønnen for en universitetsdirektør er 1,4 mio. kr. årligt, hvor direktøren for medicinske institutioner ligger i top med gennemsnitligt 1,8 mio. kr. Men her er stor variation, idet direktørerne på top-universiteterne tjener betydeligt mere.

Dekaners lønninger varierer betydeligt mellem institutioner og fagområder. Gennemsnitslønnen for medicinerdekaner er 1,8 mio. kroner årligt, mens de samme tal for dekaner på business eller jura ligger omkring 1,3 mio. kr. Men det er gennemsnitslønninger for hele USA, og dekaner på top-universiteter kan tjene 3-4 gange så meget.

Høj præsidentløn uden relation til menigløn

Er det rimeligt, at universitetspræsidenter tjener tre gange så meget, som professorer og lektorer?

”Nej”, svarer økonomiprofessor Saranna Thornton. ”Argumentet for den høje præsidentløn er, at den skal kunne sammenlignes med toplønninger i den private industri. Men sammenligningen er upassende, idet næsten alle colleges og universiteter er non-profit foretagener for hele samfundet – ikke bare for ejerne. Det er således ikke gode argumenter for, at top-administratorer på universiteter har fået en lønstigning fra 1995-2006 på hele 35 procent, mens den menige univer-

sitetslærer har fået en forhøjelse på 5 pct. i samme periode”.

Hun argumenterer, at toplønninger til den administrative ledelse ikke nødvendigvis giver kvalitet længere nede i systemet. Den står de menige universitetslærere for:

”Når en professor beslutter at afstå fra en højere løn i den private sektor for den mindre håndgribelige belønning, man får ved at undervise nye studenter-generationer, så bidrager professoren til almenvellet (public service). Universitetspræsidenter burde derfor agere som rollemodel og det gode eksempel for fakulteter, ansatte og studenter ved ikke at forhøje deres egne lønninger, hvis budgettet er stramt. En tilsvarende logik i en markedsøkonomi burde så også betyde, at alle ansatte belønnes, hvis det går økonomisk godt for universitetet, for så forhøjer det motivationen, og det bliver nemmere at rekruttere og beholde de bedst kvalificerede”.

Fodboldtræner tjener 20 mio. kroner årligt

Amerikanere er vilde med statistikker, og der findes såmænd også statistikker over, hvad trænere på universitets fodbold- og basketball tjener årligt. Og nogle af dem tjener fedt. Gennemsnitligt tjener fodboldtrænere det dobbelte af, hvad topembedsmænd i administrationen tjener.

Og i januar 2007 kom det frem, at University of Alabama havde hvervet en kendt fodboldtræner for en årlig løn på \$3,4 mio. plus muligheden for at tjene en yderligere million på resultatkontrakten.

Det forargede, for Alabama ligger i bunden, når man ser på, hvad stater bruger på deres universiteter. Alabamas samlede budget til at støtte trængende studenter var mindre end \$4 mio.

Debatten fortalte, at nogle retfærdiggjorde den store årsløn med, at det gav universitetet et bedre image og dermed rekrutterede flere studerende. Og så skulle superstar-trænere give et vinderhold til universitetet, og sportsaktiviteterne ville i sig selv give overskud. Men da nogle gik tallene nærmere efter, viste det sig, at kun 40 pct. havde et mindre overskud på sportsaktiviteten. Resten havde et gennemsnitligt underskud på \$4,4 mio ...

Store lønforskelle mellem fagområder

Fri løndannelse: Universitetsforskere i 'business' tjener dobbelt så meget som humanisterne. Og økonomerne 1,5 gange så meget

"I det amerikanske samfund opfattes det nogen gange som uhøfligt at tale om lønninger og indkomstforskelle. Men det må diskuteres åbent og ærligt, for økonomisk ulighed har afgørende implikationer for kvaliteten i højere uddannelse", siger økonomiprofessor Saranna Thornton. Hun er bekymret for, at for store lønforskelle mellem fagområderne vil ødelægge samarbejde mellem fakulteter, som burde have fælles institutionsinteresser. Dermed risikerer lønforskelle at underminere enheds-universitetet.

I Danmark er der relativt ensartede lønninger mellem medicinere, økonomer og humanister, fordi grundlønnen er aftalt pr. overenskomst.

I USA er der friere løndannelse. Det betyder, at amerikanske universitetslektorer i 'business' tjener mere end det dobbelte af, hvad humanistiske lektorer i sprog, litteratur og filosofi tjener. Jurister tjener 1,6 gange så meget. Økonomer tjener 1,5 gange så meget.

Ingeniørlønninger stagneret siden 1985

Statistikken fortæller, at enkelte fag-områder skiller sig ud med drastisk højere lønninger.

Der har altid været en vis lønrelation mellem fagområderne, så 'business' og jura tjente 1,5 gange så meget som juristerne (i 1985). Men lønforskellen er vokset i tyve-årsperioden 1985-2006, fortæller statistikken. Mens humanisternes løn er stagneret (i faste priser), så er business-lektorenes steget med 50 pct.

Lønningerne i kommunikation, ingeniørvidenskab, sundhedsprofessionerne synes at have nået toppen i 1990'erne. Derimod er det interessant, at ingeniørlønningerne var 1,4 gange højere end humanisternes i 1985 og det var de såmænd også i 2006. Lønningerne på grundvidenskaberne matematik og fysik holder sig på et forbavsende ensartet niveau ca. 15 pct. højere end humanisterne i hele perioden. Det er også interessant, at computer- og IT-lektorenes lønninger steg kraftigt indtil 2001, men at "dot-com-sammenbruddet" siden betød stagnerende lønninger.

Table E
Average Salaries of Assistant Professors,
by Discipline, as a Percentage of the Average
Salaries of Assistant Professors of English Language
and Literature, 1985-86 to 2005-06

Discipline	1985-86 (N=76)	1991-92 (N=78)	1996-97 (N=84)	2001-02 (N=95)	2005-06 (N=100)
Business Administration and Management	148.5	169.4	166.4	189.8	201.9
Communications	109.0	109.0	104.6	105.5	104.8
Computer and Information Sciences	149.8	148.2	143.8	161.6	159.5
Economics	124.8	132.8	131.0	140.8	151.4
Education	105.3	105.4	102.6	104.9	104.3
Engineering	144.0	144.9	136.5	142.6	144.2
Fine Arts: Visual and Performing	98.9	97.0	93.7	95.4	96.4
Foreign Language and Literature	101.3	101.0	97.4	98.3	98.5
Health Professions and Related Sciences	133.5	146.2	148.8	154.9	139.4
Law and Legal Studies	164.6	179.2	173.9	165.5	165.9
Library Science	108.9	112.1	105.5	113.0	109.1
Mathematics	113.0	116.1	112.3	114.7	116.2
Philosophy	98.7	99.7	95.8	95.3	97.7
Physical Sciences	116.6	117.2	113.8	117.5	118.4
Psychology	103.5	109.1	107.3	109.7	110.0
Social Sciences	108.2	109.5	107.0	110.2	118.0
All Discipline Average	119.8	123.4	120.4	125.1	125.5

Source: Faculty Salary Survey by Discipline. Office of Institutional Research and Information Management, Oklahoma State University, various years.

Udviklingen i lønningerne for en US-lektor 1985-2006 (indeks 100 for en lektor i engelsk sprog og litteratur 1985). I faktiske beløb var gennemsnitslønnen for en lektor på et offentligt universitet 74.000 US\$ og på et privat universitet 88.000 US\$ i 2006.

Lønpres på fagområder med arbejdsløshed og løsansættelser

En af årsagerne til de relativt lavere lønninger på humaniora skyldes højere arbejdsløshedsprocenter. Generelt har lavt-betalte discipliner mere arbejdsløshed, lavere gennemsnitslønninger og en relativt større koncentration af kvindeligt ansatte.

En meget væsentlig og voksende forklaring er tillige, at universiteterne i højere grad benytter sig af tidsbegrænsede ansættelser, hvorved lønningerne i højere grad følger markedsmekanismerne. Universitetsledel-

serne er derfor benhårde på lavtlønsområder. Og man kan tilmed presse lønningerne ved at henvise til et voksende korps af akademiske løsarbejdere, som giver arbejdsgiverne stor 'fleksibilitet'.

jø

Verdens rigeste universiteter – hovedproblemet er løsansættelser

USA's professorforening: Flere og flere åremålsansættelser er en trussel mod Akademiets frihed, siger gen.sekr. for de amerikanske universitetsprofessorer

"Hovedproblemet for den amerikanske universitetsfrihed er ikke, at lønforskelle er alt for store mellem de enkelte professorer eller ansættelsesgrupper. Det er derimod, at der bliver færre og færre fastansatte universitetslærere. Der bliver færre og færre 'tenures' (livstidsudnævnte professorer). I stedet foretrækker ledelserne løsarbejdere; den fleksibilitet, der ligger i tidsbegrænsede ansættelser eller i deltidsundervisere. Ledelserne sparer simpelthen penge – på bekostning af den akademiske frihed".

Det siger generalsekretæren for det amerikanske forbund for universitetsprofessorer (AAUP), **Ernst Benjamin**.

Hver anden lærer / forsker på US-universiteter er i dag deltidsansat. Statistikker viser, at deltidsansatte i dag udgør 48 pct. af universiteternes arbejdsstyrke, hvor det i 1989 kun var 36 pct. og i 1975 kun var 30 pct. Samtidig er også gruppen af fuldtidsansatte udenfor karrieresporet lektor-professor vokset fra 13 pct. til 20 pct. af de ansatte i perioden.

Omvendt er andelen af full-time tenured faldet fra 36 pct. til blot 22 pct.

Med løsarbejdere kommer 'deprofessionalisering'

Det er en trussel mod den frie akademiske tanke, hvis de fastansatte 'tenures' spares væk på universitetets fagområder:

"Det er stærkt bekymrende, for det betyder en 'deprofessionalisering', fordi mulighederne for fordybelse i de enkelte fag bliver ringere. Men det gør det også mindre attraktivt at søge ind i universitetsverdenen. Løsarbejderne har ingen ansættelsesbeskyttelse: Hvor frit bliver dit valg af forskningstema og –metode så? Hvor fri er du til at diskutere med fagkolleger uden at du risikerer karrieren? Og hvad tilskynder den løstansatte til at opdatere sin viden? I den proces sker der et alvorligt tab af akademisk frihed. Og det er hovedproblemet for amerikanske universiteter lige nu, at ledelserne søger de nemme og billige løsninger ved at ansætte løsarbejdere ...", siger Benjamin.

Political correctness

AAUP er kendt for at være en af de fagforeninger i hele verden, som har højest profil når det gælder hævdelser af akademisk frihed. AAUP går derfor aktivt ind i alle debatter, der lugter af indskrænkninger på området. Og der er flere sager hver år, hvor professorers ytrings- eller forskningsfrihed er til debat. De kan handle om political correctness, om evolutionslæren, om en professor som hævder at 9/11 var USA's egen skyld, om kreationister og intelligent design, religiøse fundamentalister, om Israel-Palestina-konflikten osv.

Det er vigtigt at AAUP markerer sig i disse fejder, mener Benjamin, for det er med til at sætte standarden. Men den alvorligste fare for friheden er ikke enkeltsagerne, derimod universiteternes ansættelse af mange flere løsarbejdere.

Fornuftige lønrelationer

Som generalsekretær for professorforeningen mener han, at lønforskellene mellem professorer på forskellige universiteter og mellem fagområderne ikke er så store, som hvis lønfastsættelsen skete på helt frie markedsmekanismer. Her har professorforeningen gjort sit, men der er også forståelse for på universiteterne, at lønforskelle ikke må blive for store, for så hænger universitetsmiljøet ikke sammen som et fællesskab:

"Der skal være en fornuftig lønrelation mellem universitetspræsidenter, professorer, lektorer osv., for stor ubalance kan have negativ indflydelse på kvaliteten i højere uddannelse. For store forskelle i betingelser mellem de enkelte fagområder og mellem de ansatte risikerer at underminere samarbejde mellem fakulteter, som ideelt set har fælles institutions-interesser", forklarer han og henviser til samfundsplanlægningen i den svenske velfærdsstat ...

England: Timelærer vinder fuldtids-rettigheder

Selv om der af hendes kontrakt fremgik, at hun var en slags 'konsulent' (self-employed) ansat som underviser (tutor) i 20 timer, så har hun nu fået dom for, at hun har ret til pension og ferie som de fastansatte. Ansættelsesmyndigheden ved University of Sheffield havde ellers fortalt Kaye Carl, at hun var 'contractor', hvorved universitetet mente at slippe udenom de nye EU-regler om ansættelsesikkerhed for deltidsarbejdende.

Men da hun havde været ansat nogen tid gik det op for hende, at hun blev behandlet ulige i forhold til full-time tutorer hvad angår løn, ferie-optjening og pension.

Og retten vurderede, at hun udførte arbejde som en fastansat, og i denne vurdering indgik bl.a. at der ikke havde været en egentlig lønforhandling, som der normalt ville være med en 'konsulent'.

Tilbage står, at retten ikke tog stilling til den substantive del af søgsmålet, nemlig om Kaye Carl er behandlet ulige i forhold til de fuldtidsansatte, hvilket universitetet benægter. (Times Higher Education 13.marts).

Syd Korea: Forskerfuske

Sydkoreanske forskere er nok engang blevet afsløret for at have fusket. Forfalskede resultater er også denne gang publiceret i anerkendte videnskabelige publikationer Science og Nature Chemical Biology. Hovedforfatteren hed Kim Tae-kook, som har indrømmet at data var manipulerede. Han er suspenderet.

Forskningen handlede om virkningen af nanopartikler, og det studie hævdede at kunne give fremskridt i kræftbehandling.

Syd Korea – som har et ekstremt konkurrence miljø – havde også i 2006 en stor skandale, hvor den verdenskendte 'klonekonge' Hwang Woo Suk blev afsløret som løgner, efter at han hævdede at have frembragt stamceller fra klonede menneskelige embryoer. Han publicerede også i Science.

USA: Middelmådige unge hvide

Optagelsespolitik: Positiv særbehandling handler ikke bare om sorte, hispanics eller kv
– men om forældre med gode forbindelser, konstaterer redaktør af amerikansk universitet

Så blev det starten på et nyt akademisk år. Det betyder, at eliteuniversiteterne er godt i gang med det årlige ritual med lovprisning af de nye studerende. Surfer man på disse institutioners websider, finder man pressemeddelelser, hvori man hoverer over, hvordan optaget af sorte og hispanic studerende er steget, hvordan man har fået tiltrukket flere National Merit-stipendiater, eller hvordan man er blevet det foretrukne valg for massevis af elitestuderende. Mange praler nu allerede med, hvor mange ansøgere, de har afvist, for ligesom at slå det fast en gang for alle, hvor utroligt populære og selektive de er.

Hvad de stort set aldrig nævner med et ord er, at mange af de ansøgere, der blev afvist, faktisk var langt bedre kvalificerede, end dem, de optog. Derudover – og stik imod, hvad mange ellers forestiller sig – var det ikke de sorte og hispanic, der ved hjælp af positiv særbehandling fik skubbet de fleste mere egnede studerende til side, men derimod unge hvide fra de rige miljøer med penge og de rigtige forbindelser.

De forskere, der har fået adgang til de nidskært bevogtede optagelsesdata, har opdaget, at omkring 15 procent af de førsteårsstuderende på USA's eliteuniversiteter er *hvide teenagere, der ikke levede op til minimumskravet for optagelse ved deres institutioner.*

For fem år siden sammenlignede to forskere fra testingsinstitutionen Educational Testing Service – Anthony Carnevale og Stephen Rose – akademiske profiler på studerende, der var blevet optaget ved 146 universiteter i de to øverste lag i **Barron's college guide** med institutionernes offentliggjorte optagelseskrav ud fra en række parametre. Frekvensen af hvide studerende, der ikke opfyldte nogen af kravene, var næsten dobbelt så høj som sorte og hispanic studerende, der blev optaget pga. deres etniske eller racemæssige baggrund.

Men hvem er disse middelmådige unge hvide, der kommer ind på Harvard, Wellesley, Notre Dame, Duke og University of Virginia? En stor del er sportsfolk, som ifølge statistikken kom-

mer til at klare sig dårligere end andre studerende med sammenlignelige akademiske profiler, primært pga. de sportslige krav, de skal leve op til.

En større gruppe derimod består af dem, der fik adgang via deres forbindelser, som institutionen ønsker at holde sig gode venner med – tidligere studerende, sponsorer, professorer, administratorer og politikere er blandt dem, der topper listen.

Ansøgere, der ikke havde en chance for at blive optaget uden de rigtige forbindelser får gavn af den slags optagelsespræferencer. Med undtagelse af de rigtige kvikke – de som befinder sig allerøverst i bunken, der hvor der kun er plads til unge mennesker, der simpelt hen er for begavede til, at et rationelt menneske ville kunne finde på at afvise dem – så foretrækker universiteterne helt rutinemæssigt de ansøgere, der har forbindelserne i orden frem for dem, der ikke har. Mens nogle ansøgere bliver optaget helt legitimt ved bare at være bedre kvalificerede, kommer mange andre ind på de mere eksklusive universiteter på samme måde som folk kommer ind på trendy natklubber, dvs. ved at kende ejeren eller ved at vifte dørmændene i hovedet med pengesedler.

Ledere ved mange eliteuniversiteter siger, de ikke har andet valg end at instruere optagelseskontoret om at belønne dem, der yder økonomisk støtte til deres institutioner, fordi man kun kan holde det hele kørende, hvis

man sørger for at pleje sine sponsorer. De penge man får ind på den måde, gør det muligt at yde støtte til de studerende, der virkelig trænger.

Men mange af de universiteter, der tildelel sådanne privilegier er i forvejen ekstremt velfinansierede bl.a. med meget store pengegaver. Og i mange tilfælde er det kun en brøkdel af de midler, der anvendes på de mindre begunstigede.

For nogle år siden undersøgte vi på **Chronicle of Higher Education** universiteter med mere end 500 millioner dollars i *endowments* og fandt ud af, at de fleste brugte forholdsvis meget få penge på studerende fra lavindkomstfamilier. En anden undersøgelse blandt de førende delstatsuniversiteter foretaget af The Education Trust viste, at optaget af Pell Grant-modtagere var skrumpet ind samtidig med, at antallet af studerende, der opfyldt betingelserne for at modtage støtten var steget.

Blot 40 procent af den økonomiske støtte, som universiteterne fordeler, går til studerende med dokumenteret økonomisk behov. Størsteparten går til præstationsbaserede legater eller prisnedslag for studerende, der potentielt kan gavne institutionens omdømme, eller som ser ud til at kunne dække resten af udgifterne og så selv donere en gang i fremtiden.

På baggrund af disse tendenser er det altså ikke særlig overraskende, at unge fra samfundets rigeste fjerdedel har ca. 25 gange større

sandsynlighed end dem fra den nederste fjerdedel for at blive optaget på et eliteuniversitet. Og det kan heller ikke komme bag på nogen, at middelklassen gradvist gennem de seneste 20 år er blevet presset ud af disse institutioner af dem med penge.

En grad fra et eliteuniversitet kan åbne mange døre for et begavet ungt menneske fra beskedne kår. Men i stedet for at befordre social mobilitet, ser USA's eliteuniversiteter ud til at stikke en kæp i hjulet på det ved at afvise ansøgere, som har excelleret på trods af omstændighederne, og ved at tilbyde pladsen til privilegerede unge, som har spildt mange af de fordele, de har fået forærende.

Når den sociale mobilitet udebliver, får det mindst to farlige konsekvenser. For det første kan den privilegerede klasse, som avler de fleste af vores politiske ledere, udvikle en tilstrækkelig stor ligegyldighed til, at den begynder at fostre middelmådighed. Og for det andet kan mindre begunstigede segmenter begynde at affinde sig med, at hårdt arbejde ingen steder fører hen.

I lyset af de udfordringer, USA står over for, burde det ikke være sådan, at landets indbyggere var en lille smule bekymrede over, at de mest selektive flagskibsuniversiteter dominerer i den årlige Princeton Review-rankings over landets bedste fest-universiteter målt i det store og hele ud fra indtaget af stoffer og alkohol samt tid anvendt væk fra forelæsninger?

Burde Harvard, som hvert år afviser ca. 2000 elitestuderende, og som råder over en *endowment* på knapt 35 milliarder dollars virkelig spille sine akademiske ressourcer på studerende, de kun har lukket ind pga. deres ophav?

Peter Schmidt er redaktør på The Chronicle of Higher Education og forfatter til bogen "Color and Money: How Rich White Kids Are Winning the War Over College Affirmative Action.". Kilde: The Boston Globe, 28-09-2007 i Martin Aitkens oversættelse

Din email-adresse, tak ...

Vil du have fuld service fra din fagforening, så din fagforening kan rykke hurtigt ud med vigtige beskeder – så oplys din email-adresse NU.

Ring eller mail til
MEDLEMSREGISTRERINGEN i:

DM
dm@dm.dk
Tlf. 38 15 66 00

DJØF
djoef@djoef.dk
Tlf. 33 95 97 00

PharmaDanmark
Tlf. 39 46 36 00

JA – Jordbrugsakademikerne
Tlf. 38 71 08 88

Dyrlægeforeningen
Tlf. 38 71 08 88

Et psykologisk universitetsdrama på film. Om magt, moral og urinstinkter i kampen om et professorat, hvor Peter Ganzler har iklædt sig fløjlsjakke i rollen som en universitetslektor i splid med sig selv: *Hvor langt vil han gå for at få sit drømmejob – i kamp med sin gamle ven?*

Tilmed bliver der undervejs plads til en gang sofa-sex på kontoret med kollegaen Stine Stengade.

"Spillets Regler" er navnet på en ny dansk film, der får premiere midt i april, instrueret af spillefilmsdebutanten Christian Dyekjær, som også har været med til at researche samt skrive manuskriptet.

Oprindeligt havde han ikke tænkt sig at lave en film fra universitetet. Ideen gik på det almenmenneskelige: "Jeg var optaget af umodne og tabuiserede følelser som jalousi og misundelse - hvordan de driver os alle sammen rundt i verden. Og så tænkte jeg, det kunne være sjovt at lægge historien blandt intellektuelle, fordi de på overfladen står i kontrast til det primitive. Det er et miljø, hvor man ikke forventer den slags".

Men for Christian Dyekjær er det magtpåliggende at sige, at filmen ligeså godt "kunne handle om de intriger og magtkampe, der foregår i filmbranchen, Mærsk, F.L. Smidth, Rigshospitalet eller andre store arbejdspladser.

Hvis man vil til tops, så skal man være god til at undskylde overfor sig selv, at man handler for egen vindings skyld. Og det er de intellektuelle rigtig gode til. De er gode til at forklare sig selv, at de opfører sig dårligt. De rationaliserer, at de er dumme svin."

**Instruktør
Christian Dyekjær**

Grim konkurrence

"Da jeg begyndte at rode i universitetsmiljøet, opdagede jeg, at det var det helt rigtige sted – med masser af grim konkurrence, som ingen snakker om."

"Anslaget" – som den slags hedder i filmfagsproget – er en professor, der hænger sig selv. Der er tale om en dramatisk satirisk overdrivelse, der ifølge instruktøren lægger op til et naturalistisk univers, som hele tiden bevæger sig på kanten af det absurde.

Og der dingler professoren så fra loftet:

"Han hænger sig selv, fordi han har skrevet sine artikler af fra en eller anden professor i Slovakiet, hvor man ikke rigtigt kan tjekke det. Professoren kan ikke længere leve med det. Instituttlederen reagerer med bekymring for instituttet, men mest for sig selv. I stedet for at

have medfølelse med professoren og den konflikt han har stået i – og ikke mindst medfølelse med professorens familie, bliver han vred og frustreret, fordi han pludseligt står med et problem. Han skal stå skoleret for rektor for at forklare, hvad der foregår."

Samtidigt sættes dramaet i gang. Professoratet bliver ledigt, Peter Ganzler har fået lovning på det, men så kommer hans gamle ven hjem fra et gæsteprofessorat i USA, han har blandt andet været på Harvard. Pludselig er der en konkurrent på banen, og så bliver der brugt beskidte kneb.

Narcissistiske topforskere

Christian Dyekjær har ikke selv gået på universitetet. Han er selvlært. Han anede intet

om dekaner, institutledere og lektorer. Så der var meget at sætte sig ind i. Men der gik ikke længe før han opdagede, at miljøet var leveringsdygtigt i de intriger og de følelser, han ledte efter:

"Filmen handler om en mand, der gerne vil være professor, og som får stillet det i udsigt. Manden vil gerne være et ordentligt menneske, men da jobbet er ved at glide ham af hænde, så gør han alligevel alt for at få det. Da jeg begyndte at researche, fik jeg min fornemmelse bekræftet med konkrete historier. Jeg ved, at der sidder professorer, som ikke taler sammen, fordi de har bekriget hinanden i årevis – den ene beskylder den anden, for at have stjålet hans ting, men alle ved, at det forholder sig omvendt. Eller der er de

magtkampe

n, men det var perfekte tema for en film til om urinstinkter og tabuiserede følelser

Universitetet er slet ikke så kedeligt i filmens verden. Her tages hovedpersonen med bukserne nede ...

dybt narcissistiske topforskere, som reagerer fuldstændigt hysterisk, hvis de ikke står øverst på talerlisten til en konference”, fortæller instruktøren.

Der sidder professorer, som ikke taler sammen, fordi de har bekræftet hinanden i årevis – den ene beskylder den anden, for at have stjålet hans ting - men alle ved, at det forholder sig omvendt. Eller der er de dybt narcissistiske topforskere, som reagerer fuldstændigt hysterisk, hvis de ikke står øverst på talerlisten til en konference

**Instruktør
Christian Dyekjær**

”De folk jeg talte med, ville gerne fortælle. Det virkede som om jeg gav dem en kærlig lejlighed til at fortælle om noget, som alle kendte til, men som ingen snakkede om i det daglige. Om de tabuiserede følelser. Om hvordan folk går rundt og er skide jaloux, når andre har mere succes, end de selv har. Og at de har svært ved at forsone sig med det. De kender bitterheden, når det går bedre for andre end for dem selv. Det virker som om, at det er en ret stor del af deres virkelighed. Det fylder meget. Men de går alene med det.”

Rationaliserende akademikersvin

Christian Dyekjær var dog ikke uforberedt. Hans research bekræftede - hvad han vidste i forvejen – hvor primitive vi alle sammen er. I

filmen forelæser Peter Ganzler – som er lektor i psykologi – om hvordan en del af vores følelsesapparat er udviklet på stepperne: ”Det er enkelt og primitivt, og drejer sig om forplantning og overlevelse. Det er det stærkeste i os. Selv psykologer, som er specialiseret i det her, mister kontrollen,” siger Christian Dyekjær.

Universitets-scenografi

Filmen er optaget i det gamle Radiohuset, hvor filmholdet lejede en hel etage og blandt andet indrettede ’universitets-kontorer’. Til det formål blev der taget billeder af kontorer i den virkelige verden, som senere blev studeret og debatteret af instruktør og scenograf:

”En af de ting, der slog os, var, at papirmængden var enorm. Stabler af bøger, papir, rapporter og kompendier over det hele, også på gulvet. Noget andet vi lagde mærke til, var at der ofte var rullet for. Så man billedligt talt kan sige, at det foregår bag nedrullede gardiner. Og så synes jeg, man kan sige, at omgivelserne overalt – måske bortset fra det gamle kommunehospital – var meget, meget slidte”

**Instruktør
Christian Dyekjær**

Han peger dog på, at overlevelseskampen, de primitive instinkter og kampen om magten kan få en særlig dimension blandt akademikerne:

”Jeg talte undervejs med en psykolog, der mente, at fænomenet er generelt. Hvis man vil til tops, så skal man være god til at undskylde overfor sig selv, at man handler for egen vindings skyld. Og det er de intellektuelle rigtig gode til. De er gode til at forklare sig selv, at de opfører sig dårligt. De rationaliserer, at de er dumme svin.”

Angstfyldt karrierestige

Intet i filmen bygger direkte på de historier, som instruktøren hørte undervejs. Men han fik sine egne historier bekræftet, og han oplevede også en forsker, der blev bange for, hvad han havde sagt:

”Han var bange for, at han havde sagt nogle ting, der kunne skade hans karriere. Hans pointe var, at der foregik en udvælgelse. Hvis man røg ind under vingen på den rigtige professor, så var det godt, men hvis man kom til at sige det forkerte, så kunne det skade en. Det drejede sig ikke kun om artikler og hårde facts, men om man var i kridthuset eller ej,” siger Christian Dyekjær.

TKW

Udgiveradresseret maskinel magasinpost id-nr.: 42026
Alt henvendelse: dm@dm.dk, telefon 3815 6676

Beklagelse: Intet nyt fra Kina

FORSKERforum kan ikke fortælle om danske universiteter i Kina. Bladet var ikke inviteret til Videnskabsministerens pressemøde eller til promotion-tur i Kina

Videnskabsminister Helge Sander vil have danske universiteter i Kina, fortalte den danske dagspresse i begyndelsen af marts.

FORSKERforum kan desværre ikke orientere sine læsere om dette vigtige skridt til forbedring af den danske innovation, velstand og konkurrenceevne. FORSKERforum var nemlig ikke inviteret til det kinesisk inspirerede pressemøde, som ministeren afholdt om sagen. Videnskabsministeriet havde pr. brev indbudt en eksklusiv flok og hertil hører FORSKERforum ikke. Ovenstående indbydelse stammer således fra en af de heldige journalistkolleger fra de større landsdækkende medier plus INGENIØREN. Som altså ikke er sortlistet fra ministerens pressemøder.

Videnskabsministerens sortlistning

Videnskabsministerens sortlistning er ikke ulovlig, har Ombudsmanden udtalt efter en klage fra FORSKERforum sidste år: Videnskabsministeren må gerne invitere en eksklusiv gruppe journalister fra landsdækkende og dagsaktuelle medier til "pressebriefinger", som har til formål at nå så bredt ud i det daglige mediebillede som muligt".

Ombudsmandens mente ikke at FORSKERforum er et dagsaktuelt medie, på trods af at FORSKERforum har en aktiv hjemmeside med dagsnyheder. Også bladet relativt lille størrelse med 7.500 abonnenter kunne bruges til eksklusion; hvorimod INGENIØRENS abonnementstal på 75.000 var en acceptabel begrundelse for at dette blad inviteres.

Presserets-professor Oluf Jørgensen var ikke enig med Ombudsmanden. Han undrede sig over, at det skulle være 'et sagligt kriterium' at udelukke små medier fra pressebriefinger, især hvis disse – som FORSKERforum – har særlig interesse og sagkundskab (FORSKERforum 206).

Firmaledere støtter Sanders planer

FORSKERforum var heller ikke inviteret med til Shanghai, da videnskabsministeren d. 25. marts mødte danske virksomhedsledere for at fortælle om sin Kina-strategi og om planen om ét fælles, dansk universitet i Kina.

"De danske virksomhedsledere, som deltog på mødet, gav en meget positiv tilbagemelding på planen om et dansk universitet i Kina", fortalte Helge Sander bagefter i en pressemeddelelse.

Kineserne vil kunne få et stort udbytte af en etårig suppleringsuddannelse på et dansk universitet i Beijing. Og danske virksomhedsledere gav opbakning til Sanders planer:

"Der er ingen tvivl om, at danske universiteter og forskningsmiljøer vil få stor nytte af et dansk universitet i Beijing. Derfor er jeg også optaget af, at et dansk universitet i Kina får etableret relevante tilbud, som kan støtte de mere end 300 danske virksomheder, der allerede i dag er aktivt tilstede i Kina".